

VOL. LXVII.

No. 6

SOKOL AMERICKÝ

VĚSTNÍK
AMERICKÉ OBCE SOKOLSKÉ

OBSAH:

Jarka: Listopad (báseň). — Jindř. Fuegner (cut).
— F. L. Musil: Děkuvzdání (báseň) — Smutný listopad — Jos. Čermák: O všeličem a trochu také o nás.
— Po 28. letech naší Obce. — Hlas o pomoc volá k nám. — Na domácí frontě (red.). — Starosta A. O. S. do Prahy. — 80 let Sokola v Americe. — 50 let Sokola Cleveland. — Jarka: Podzimní bazary. — Listopadová vzpomínka. — Památce padlým hrdinům sokolským. — 28. Říjen. — Dopis ze svobodné Prahy. — 25 let Sokolic Detroit. — J. J. Zmrhal: Sokolská výchova. — Župa Střední. — Župa Východní. — Upozornění vzdělavatelům. — Adresář Obce, žup a odborů. — Jarka Jelínek: Tělocvičná hlídka.

NOVEMBER 1945

Office: 2348 Clinton Ave., Berwyn, Ill.

Entered as Second Class matter May 23, 1929, at Post Office at Berwyn, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Sokol Americký

Official Organ of the American Sokol Union.

Vychází 15. každého měsíce v Berwyn, Illinois.

Pořadatel:

Editor:

JARKA KOŠAŘ
3122 S. Clinton Ave., Berwyn, Ill.

Výpravčí: LAD MEJDRICH
2348 S. Clinton Ave., Berwyn, Ill.

Redakce zodpovídá pouze za své vlastní práce. Příspěvky a dopisy do listu, články, ilustrace, návrhy k těmto a jiné musí být v rukou pořadatele do 1. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny, a to ještě s výhradou, že práce plnější a důležitější vždy mají přednost. Rukopisy se nevracejí a neschovávají déle nežli od čísla do čísla.

Přestěhování oznámí výpravčímu každý přesídlivší se člen sám, a sice možno-li do posledního toho kterého měsíce, s podotknutím, ke které jednotě náleží. Nové, odstoupilé a vyloučené členy s adresami oznamuje jednatel aneb účetní jednoty jednateli Předsednictva a též výpravčímu každý měsíc.

Řádovna Předsednictva A. O. S.

VÁCLAV KONEČNÝ, jednatel

Řáduje od 9 hod. ráno do 4 hod. odpo.

2345 So. Kedzie Ave.,

Tel. Rockwell 5085

Chicago, Ill.

436

KAREL M. PRCHAL,

starosta,

2419 S. Scoville Ave.,

Berwyn, Ill.

JARKA JELÍNEK,

náčelník,

1412 W. 18th St.,

Chicago, Ill.

KATA DANKO,

náčelnice,

4955 Henderson Ave.,

Chicago, Ill.

JOSEF FALTA,

pokladník,

2440 S. Drake Ave.,

Chicago, Ill.

JAR. J. ZMRHAL,

předseda Ústř. Vzděl. Sboru,

2426 S. Sawyer Ave.,

Chicago, Ill.

JARKA KOŠAŘ,

vzdělavatel Ústř. Vzděl. Sboru,

3122 S. Clinton Ave.,

Berwyn, Ill.

LISTOPAD . . .

Padá listí, padá,
babí léto v poli,
přes luka a lada
lítá po vukoli.

Příroda se chystá
k odpočinku zase,
aby půda čistá
opět zmrvila se.

V listopadu padá
listí, též i hlavy
velkých mužů řada —
dějiny vypráví:

Fuegner, v jehož čele
Sokol vypjal křídla,
smrt' též učitele
Komenského stihla.

Statečný Chod Sladký
za jich stará práva
vydobýt je zpátky
život v obět' dává.

A což Hora Bilá
hojnou žeň jak měla,
tam zhynula síla
mužů řada celá . . .

Studenti v Ruzíni
ubiti nacisty,
že jak čeští syni
hájlí štít čistý . . .

Listopad je hrobem
Čechů velké slávy,
Nad jejím však rovem
nová zvěst' vypráví:

Konec všemu utrpení,
Čech k svobodě vstává,
otrokem víc není —
vydobył svá práva.

V nové silné republice
bude žít klidně dál,
časy zlé víc nevrátí se,
bude tam, kde dříve stál!

Tak jako za Masaryka
půjde zas za Benešem,
obnovená republika
rovna bude mocnostem.

Sokol bude státi v čele
hájit národ v právu svém,
a nespustí se zřetele
bít se za něj proti všem!!!

Jarka!

SOKOL AMERICKÝ

VĚSTNÍK AMERICKÉ OBCE SOKOLSKÉ

Ročník LXVII.

Berwyn, Ill., listopad 1945.

Číslo 6.

JINDŘICH FUEGNER — OTEC SOKOLSTVÍ,
skonal 15. listopadu 1865 v Praze.

ZA JINDŘICHEM FUEGNEREM.

Veškeré Sokolstvo všude tam, kde rozpi-
ná svá křídla, vzpomíná drahé památky za-
kladatele a Otce Sokolství, šlechtěného Jin-
dřicha Fuegnera, prvního starosty Sokola
Pražského.

Bylť on mužem tak vzácných vlastností,
jakého před ním nebylo a když neúprosný o-
sud vyrval ho v mužném věku 43 let z plod-
ného života 15. listopadu 1865, tu nad jeho
katafalkem truchlil celý národ český a bás-
ník Jan Neruda v nekrologu napsal:

"Nebotý národe můj, čím provinil's se, že
krutý osud stále stihá tebe a že i ten nej-
lepší ze synů tvých, který obětoval všechny
duševní i hmotné statky pro blaho a spásu
tvoji, musel předčasně z tohoto života ode-
jít, aby se vyplnilo, že i nejhudšímu slun-
ko dříve zapadá!"

Fuegner byl vzácným zjevem v českém
životě v době, kdy pod rakouskou nadvlá-
dou staroslavná Praha měla ráz více ně-
mecký než český, a kdy on zmužile vztýčil
prapor český — ducha českého do života
šosáckých Pražanů. Byla to odvaha, která
probudila znovu vlastenectví v myslích dří-
majících vlastenců, kteří seskupeni kol
rázovité osobnosti Fuegnerovy stali se prů-
kopníky myšlenky sokolské.

Bezpříkladná štědrost Fuegnerova stala
se příslovecnou, neb nebylo podniknu vlaste-
neckého nebo lidumilného, aby on nepří-
spěl v hojně míře na podporu jeho bez ohle-
du na vlastní svou škodu.

Pražská chudina v něm nalézala štědrého
dárcu a když podniknuta byla loterie ve
prospěch Havlíčkovy dcerušky Zdenky,
Fuegner sám zkoupil většinu losů. Pro svo-
ji jednotu pronajal sál Apollo, pak Kon-
viktský a posléze svou štědrostí dovršil
smělé dílo, postaviv svým nákladem moder-
ní budovu, tělocvičnu vybavenou vším nářa-
dím a pohodlím. Byl to čin, který zůstane
u vděčné paměti Sokola Pražského a Sokol-
stva všeho.

Fuegnerovo opravdové bratrství, kterým
prochnuto bylo Sokolstvo vzácným příkla-
dem jeho, jevílo se uvnitř i na venek v řa-
dách sokolských a příslušnost k Sokolu dá-
vána na jevo též i krojem, neboť Fuegner
jako zastávce kroje pro jeho zavedení pro-
hlásil, že Sokol bez kroje je jako pták bez
perí.

A sám hrdě se v kroj oblékal a v něm
zúčastnil se všech vystoupení a výletů, jda
příkladem ostatním napřed. Jednání Fueg-
nerovo zjednálo si úctu a vážnost u člen-
stva veškerého, ba i v kruzích mimosokol-
ských a proto když rozletěla se Prahou a

celou českou vlastí truchlivá zvěst', že
Fuegner náhle skončil, hluboký smutek a
žal zavládnul všude a ze všech konců
hrnuly se soustrastné projevy, kytice a pal-
my na rakev zesnulého velikého Čecha
vlastence . . . Otce Sokolství!

THANKSGIVING DAY.

Den díkůčinění jako celonárodní svátek
oslavujeme prohlášením presidenta Spojen-
ých Států každým rokem poslední čtvrtek
v měsíci listopadu. Původ jeho datuje se
již od roku 1621, kdy Poutníci (Pilgrims)
z Anglie, odstěhovavši se do Holandska,
kde se jim vedlo dosti dobře, ale chtějíce
býti více sami, odjeli na lodi "Mayflower"
do Ameriky, kde zakotvili v Plymouth.

Těchto odvážných lidí bylo asi jedno sto
a když přijeli, panovala krutá zima. Muži
ihned káceli stromy a stavěli z klád chatrče
(loghouses), tak zvané drňáky, v nichž o-
kna byla z olejovaného papíru. Aby za-
hnali hladové vlky, udržovali stále velké
ohně. Brzo nato postavili si malý kostelík
a spřátelil se s tamními Indiány, kteří jim
dali za různé cetky košík kukuřice, kterou
z jara nasázeli, v čemž jim také Indiáni po-
máhali. Sklizeň byla dobrá a poutníci z
vděčnosti v kostele oslavili "Den Díků-
činění."

První den díkůčinění Poutníky (Harvest
Thanksgiving) oslaven byl v Plymouth r.
1621 a kongres napotom doporučil jej roč-
ně během revoluce a v roce 1784 na osla-
vu navraceného míru. President Madison
v roce 1815, Washington v r. 1789 po pro-
hlášení konstituce. Od roku 1863 presidenti
Spoj. Států prohlašují poslední čtvrtek v
listopadu za Den Díkůčinění.

Letos máme dosti příčin k jeho oslavě.
Strašná válka, jež otrásla takřka celým
světem, št'astně skončena a lidstvu zaru-
čen jest trvalý mír, na jak dlouho — ukáže
nám doba příští. Prozatím všechny možno-
sti úhlavních nepřátel k novému boji jsou
na dlouhých čas oddáleny a proto lidstvo
v Den Díkůčinění klidně může hledět bu-
doucnosti vstříc . . . !

V den díkůčinění jistě vzpomeneme též
našich bratrů-vojínů, kteří dosud dlí na růz-
ných frontách, aby střežili dosažený mír a
proto nemohou se vrátiti mezi nás. Budou
jistě vzpomínat na rodinný krb, jak u spo-
lečného stolu s obligátním tradičním kro-
canem oslavovali národní svátek, který po
celých Spojených Státech jest dnem oprav-
dové radosti, že na svobodě naší nové velké
vlasti a její ústavy požíváme všechna prá-
va a výhody z nevyčerpatelných zdrojů nej-
bohatší země na širém světě.

Věříme, že v jednotách našich vzpomenu nějakým dárkem svých vzdálených členů a když ne dárkem, tož aspoň vřelým dopisem neb pohlednicí, aby poznali, že na ně pamatujeme a že je máme rádi za všechny ty oběti a strádání, jež dobrovolně přinášejí za nás, kteří zde v rodinném kruhu žijeme v úplném bezpečí. Hlavně pak vzpomeňme těch, kteří vzdálení rodného domova v různých lazaretech a polních nemocnicích zápasí těžce mezi životem a smrtí.

Jest tu Červený Kříž, jemuž možno doručiti dárky a vzpomínky, a který bezpečně dodá vše na patřičké místo spíše než soukromou cestou. I na ty naše bratry a sestry ve staré vlasti měli bychom pamatovati, neboť po zběsilém řádění nacistů jest tam velká bída a hlavně nedostatek zimního šatstva a obuvi, proto i tu je třeba rychlé pomoci, k čemuž slouží obětavé sběrný Čes. Národního Sdružení. Nečekejme do vánočních snad svátků, pomáhejme hned, neb kdo rychle pomoc dává, dvojnásobně dává.

Den díkůčinění — Thanksgiving Day — budíž projevem našeho opravdového sokolského bratrství a sesterství, v němž srdce naše promluví rychlou pomocí všem strádajícím, našim nejbližším v kruhu opravdového Bratrstva!

Jarka.

DÍKŮVZDÁNÍ.

Podzimní větry po krajně vanou:
Za listem padá list . . .
A jak jdeš pěšinou v těch polích ušlapanou,
můžeš tam číst,
co matka Země sama taďy psala
v své líce rysy,
proč lidstvo laskala, oblažovala
v znov jako kdysi,
když první osobě plody své dala:

Že ruce čísi —
ach, ano, že ruce čísi
ted', jako kdysi,
oraly pilně a sely tu z jara,
aby až znovu zrudne vrba stará
a vše se naleje mízou, co žije —
aby v těch št'ávách novém kolotání
ve světle, dešti a v slunečném plání
pod prstí, která matku Zemi kryje,
vzklíčiti mohlo k přeslaskému zrání
zrno pro žatvy melodie . . .

Vzklíčilo, vzrostlo i vzkvetlo vše v poli
a přišel žatvy den . . .
Obloha modrá byla nad topoly,
obzor byl prosluněn,
když rozzpíval se vazák písní svojí:
"Hej, hola hou,

jdou ženci, jdou!
Ta zlatá pšenka na dlani se trolí,
na nový chleba zrni se zas strojí
s tou písní veselou —
hej, hola hou,
ženci už jdou, jdou, jdou . . ."

A dnes už zbývá vzdáti díky pouze:
Jet' Thanksgiving day . . .
Rodina, rod, ni bližní nepocítí nouze . . .
Tož neváhej!

Minulo už léto indiánské v dáli,
se stromů už listy dávno opadaly,
zlatem se oděl vřes . . .
Tož slovům díků ze srdce nech spěti,
jak matce dobré když děkují děti,
dnes — ano, dnes!

F. L. MUSIL.

SMUTNÝ LISTOPAD . . .

V dějinách národa českého nejsmutnějším měsícem v roce jest listopad. V něm vzpomínáme se smutkem v duši, co krutých ran osudem neúprosným bylo národu našemu zasazeno, že zdálo se jakoby všechny pekelné mocnosti spikly se proti němu, aby zlomily mravní jeho sílu nekonečným utrpením a vymazaly ho ze seznamu národů živých navždy . . .

Avšak, ačkoliv častokrátě jeho fysické síly byly vyčerpány, ba docela podlomeny, přece jenom duchovní hodnoty českého lidu přestály ty nejtěžší zkoušky a rány a národ český opět se probudil ku životu, aby zaujal čestné místo v řadách ostatních vzdělaných národů.

Dobře pravil geniální tvůrce Sokolství, Dr. Miroslav Tyrš ve své ohnivě řeči při zakládání Sokola na Střeleckém ostrově: "Čím zachoval se národ náš když přesilou záplavy ze všech stran byl napadán mocným nepřítelem, aniž by tento sílu jeho udolal? Statečnost a síla ho spasila, činnost a vytrvalost, především pak horoucí láska k vlasti, láska k svobodě . . . !"

Ano, to byly vlastnosti jaké jevily se u malého národa řeckého, který rovněž proti mocným nepřátelům uchoval si svobodu.

Největší pohromu národu český utrpěl po nešťastné bitvě na Bílé Hoře, kde pochována byla jeho svoboda na tři sta let v mrzkém otroctví fanatických Habsburků, ovládaných černými Jezuity.

Videň a Řím bezohledně rdousily český lid, ozebračily celý národ a ti, kdož nechtěli se podrobiti katanům, prechali do ciziny, ponechávající všechno na pospas cizákům.

To, co dělo se tenkrát v českých zemích, opakovalo se v nynější druhé světo-

vé válce v míře daleko hroznější. Nacističtí Němci (kulturtrégři), kteří o sobě myslí, že jsou panskou rasou, nadlidmi, ukázali celému světu svoji zhovadilost, jež se vymývá všemu pojmu o lidství — právě to hyeny.

V měsíci listopadu osud českému národu naložil přece jen příliš mnoho:

8. listopadu 1620 nešťastná bitva na Bílé Hoře.

15. listopadu 1671 zemřel Jan Amos Komenský, učitel národů.

15. listopadu 1865 skonal předčasně šlechtyn Jindřich Fuegner, zakladatel a starosta Pražského Sokola, jemuž postavil svými peněžními prostředky moderní a důstojnou tělocvičnu v Ječné ulici.

28. listopadu 1698 popraven byl v Plzni statečný Chod, Jan Sladký Kozina, který hájil chodské privilegie a majestáty proti pánům, snažícím se uvalit na svobodné Chody robotu.

Nejčernějším dnem jest 17. listopad r. 1939. Ve středu 15. listopadu konal se v Praze pohřeb mučedníka, studenta lékařské fakulty, Jana Opletala. A na to v noci na pátek 17. listopadu provedeno vraždění českých studentů zběsilými nacisty — vraždění, mučení a odvážení do koncentračních táborů.

Na severním svahu Bílé Hory, 319 let po bitvě bělohorské, ubijena na ruzyňském leštišti česká mládež, dovezená tam v 31 městských automobilech. S českých studentů strhány šaty, byli politi studneou vodou a ponecháni na podlaže po celou mrazivě studenou noc. Jiní byli honěni kolem ruzyňské jizdárny a bití biči a obušky, některým ušní boltce roztrhány a oči vyšvihány před očima německých typistek, které to náramně bavilo.

Z útulku studentek "Budče" přivezené studentky byly na prázdných prostranstvích, obklopených tanky, znásilněny před očima svázaných studentů, některé několika Němci za sebou.

Vojáci pálili prsa svých obětí cigaretami, některé donuceny vypítí obsah nádob, plných moči. Za tři neděle mezi 26. říjnem a 20. listopadem počet ubitých studentů činil přes jeden tisíc!

Může český lid zapomenouti na ruzyňské oběti sadistického mučení své budoucí naděje — nadějných studentů a studentek? Nikdy!!!

V Saturday Evening Post Joseph Auslander ve svém "An open letter to the unconquerable Czechoslovaks napsal:

"Hangmen die too;
They may recall

the name of one Jan Opletal,
young medical student at Prague,
his death from wounds in the night,
his funeral,
the seventeenth of November,
the epilogue
follows; the student hostels
are surrounded,
boys and girls riddled
by Schmeissers,
tortured, abused, pounded
into submission, eyes gouged out,
earlobes torn off, hounded
from horror to horror . . . Turn
your face to the wall,
Hangman; death will soon
enfold in fog
the sickening sound,
the smell, the sight
of this blood-soaked
Walpurgis Night.
But never, hangman,
never from your face
shall death or time
or blood erase
that massacre of youth!
You sow the dragon's tooth!"

My nikdy nezapomeneme!!!

Jediným světlým bodem v ponurém listopadu jest 11. den roku 1918, kdy v první světové válce zhroutila se železná moc germánská, jež ohrožovala civilizaci a demokracii evropských národů a kdy uzavřen byl konečný mír.

Mír ten, vlastně tak zvané příměří, byl pouhým oddechem pro pošramocenou válečnou mašinu zuřivých Němců, ale Amerika s nepopsatelným jásotem vítala jej jako spásu lidstva. Avšak jaké bylo ovoce a jaké bylo pozadí tohoto míru? Otázku tu nám rozřešila druhá světová válka, která svojí strašnou nelidskostí nám Němce ukázala v pravé podobě jich zvířecích pudů.

Američtí nenasytní kapitalisté postarali se o to, aby německý průmysl roztočil mašiny pro domácí výrobu, ve skutečnosti však se pracovalo plnou parou pro druhou válku na odvetu za porážku v první válce.

Pro nás 11. listopad 1918 byl skutečně nelíčenou radostí, neboť znamenal osvobození českých vlastí z jařma habsburského a odměnil naše odbojové snahy nejkrásnější a nejcennější odměnou — Svobodou!

A bylo to v první řadě americké Sokolstvo, které s Čes. Národním Sdružením spolupracovalo všemi možnými prostředky a zásahy na vlivných místech, jakož i finančně podporovalo boj Tomáše Masaryka za svobodu československého národa.

Každého napotom roku na den 11. listopadu v 11 hodin stáli jsme obráceni k východu, abychom v tichém pozoru pozdravili den Svobody utlačených národů, z nichž

Československý národ byl nám všem nejbližším a nejdražším, byt' dělilo nás nepřehledné moře — neboť "Co srdce pojí, moře nikdy nerozdvojí!" Jarka.

O VŠELIČEM — A TROCHU TAKÉ O NÁS.

Jos. Čermák

VDNEŠNÍM čísle orgánu s nemalým potěšením sděluji, jak působilo na mne, když dočetl jsem se, že v naší staré a posud milé domovině konány jsou již přípravy k budoucímu Sletu a že v ustavující schůzi sletového odboru zvolen byl br. Vladimír Štrupl. Jsem jist, že každý ze starších členů zná tu ryzí, poctivou duši a každý souhlasit bude, že jest to muž na pravém místě. Zná Ameriku, zná americké sokolstvo, zná nás z vlastního pozorování a proto snaha jeho provázena bude úspěchem. A k tomu úspěchu, k té radosti, jaká všechny účastníky očekává při prvním Sletu v osvobozené domovině, vynaložme vše, abychom svým vystoupením, svým chováním při každé příležitosti, byli dokladem všeho, co o nás v době války bylo psáno a sice, že i za nepříznivých poměrů zůstáváme věrnými stoupenci našich zakladatelů a vznešené símě jejich snažíme se vypěstovati i zde v cizině, která po dokonalosti výchovy tělesné až posud marně se byla ohlížela. Ukažte vy všichni, kdo budete tak šta'stni spatřiti naši starou domovinu opět svobodnou, že zůstali jsme věrnými žáky našich zakladatelů a též šířiteli bohatého jejich učení. Takovými at' Vás spatří náš nezapomenutelný Vladimír Štrupl.

* * *

Naučil jsem se takto pohlížeti na svůj život: Až dostaví se můj konec, odejdu tam, kde jsem byl, nežli jsem na tento svět přišel a budu šťastně žítí při pomýšlení, že jsem přispíval třeba i jen nepatrnou hřívnou k spokojenosti svých bližních.

* * *

Máme své vady, své slabosti a nejednou bylo psáno na těchto místech, abychom zde v tom svobodném ovzduší osvojili si též nezdolnost, jakou při častých pohromách ukázal vždy americký lid, jak pevným býti dovede a jak ve všech vrstvách pracováno bylo neunavně k ulevění bídě trpícím a mírniti co nejvíce zlo rozběsněnou přírodou způsobené. V poměrech dosud zde panujících můžeme nyní dáti za příklad náš lid český. Ve chvíli, co slova tato přenáším na papír, co čteme zde? O panujícím nedostatku, uměle vyvolávaných stávkách, o nedostatku uhlí, který může v zdejších třeskutých mrazech nastati, a při tom ochot-

nost k urovnání sporů nelze probuditi. A nyní čtème následující zprávy z vlasti naší, jak následuje: "Horníci a zaměstnanci dolů pracují i v neděli ve prospěch zlatého pokladu republiky. Královská strojírna připojila k úsilí o roztočení továrních kol a odevzdala též slavnostně své výrobky. Zaměstnanci továrny na vozy v Kolíně rozhodli se dobrovolně pracovati přes čas. Jednota společenstev krejčí pro Čechy a Moravu, také průmyslové obchodní a živnostenské kruhy vyjádřily telegramem ministru průmyslu, že se také s pilným úsilím zapojí do hospodářské obnovy republiky..." — Kterému upřímnému našinci při čtení tom by srdce nezaplesalo? A jaká to příležitost pro ty našince, kteří se s domorodým lidem stýkají, aby každému při první příležitosti sdělili, jak si v Československu dělný lid počíná, aby ji co nejdříve k novému, slibnému životu přivedl.

* * *

Zapamatujte si, že náš věhlasný Masaryk kladl vždy důraz na poctivost, bezúhonnost, charakter. Velebíš-li našeho "českého otce vlasti", hled' si každý osvojiti poctivost, bezúhonnost, charakter, staň se tak pravým, dokonalým mužem — pravým sokolem.

* * *

A na konec jedna smutná kapitola, na kterou — přiznám se — nerad vzpomínám, ale přímo nutí uvést též několik slov varovných, týkajících se toho tak často velebeného, vychvalovaného bratrství, které před veřejností má býti naší ozdobou a my zatím zapomeneme dnes, čím jsme se honosili včera. Řekl jsem na počátku úvahy této, že na tuto neshodu poukázati chci na základě nabyté zkušenosti, aby to, před čím varuji, nezdálo se býti jen obyčejnou stížností, neb dokonce výmyslem. Tak dle usnesení předsednictva svolán bude v červnových dnech sjezd, v němž ustaveno býti má předsednictvo nové a pokud moje paměť sahá, nebylo v minulosti sjezdu, v něhož by se účastníci nevraceli poněkud roztrpčení, ba jeden náš sjezd zakončil dokonce takovým nezdarem, že jsme po nějakou dobu měli dvě ústřední tělesa, dva Výkonné výbory. Co tohoto smutného úkazu bylo příčinou? Nevraživost, rozdělení vyslančů již před sjezdem na dvě strany, z nichž

každá chtěla provést "své" a to "své" si každá také domů odnesla. Teprv na nátlak Plzeňského Sokola svolán byl spezd nový, kde spory sjezdu prvního byly urovnány, ale jakým dojmem působiti musela neblahá ta roztrpčenost, nežli vše urovnáno býti mohlo, neboť bylo to opět "něco", co nepříznivcům našim — ba i nepřátelům — dávalo dosti látky k zlomyslným výtkám. Proto volme do sjezdu delegáty takové, o nichž víme, že jsou ochotni působiti pro dobro celku, u nichž rozhodovati bude schopnost, působilost pro důstojnou reprezentaci, láska k součinnosti a co hlavní: kdykoliv sokolstvo voláno bude k spolupůsobení na poli jakémkoliv, at' jest veřejnost již před tím přesvědčena, že zástupci naši jsou muži ryzích charakterů, čímž již v samých začátcích bude vzbuzena pro každou snahu plná důvěra.

* * *

Jest mnoho povolanych a málo vyvolených. Doufejme, že náš čilý starosta Prchal ukáže se býti ve svém lidumilném poslání tím nad jiné vyvoleným.

* * *

Nežli jsem tento příspěvek odeslal tiskárně, dozvěděl jsem se, že 10. října vydal se na cestu přes ocean starosta naší Obce sokolské, br. Karel Prchal, který dle udání veřejného tisku má pro naši starou vlast několik poslán, týkajících se pomoci jí v rámci American Relief for Czechoslovakia. Znaže horlivost br. Prchala, věřím, že poslán jeho setká se se zdarem úplným. Po čas pobytu jeho v Praze adresa jeho bude: "Tyršův Dům, Praha III." Že tak důležité oznámení podáno jest ve formě zkrácené, jest hlavně vinou, že v našem předměstí poštovní dodávky — zvláště časopisů — podrobují naši trpělivost často těžké zkoušce.

PO 28 LETECH NAŠÍ OBCE.

(Dokončení z minulého čísla.)

Jdouce dějinami Amer. obce sokolské až do posledního sjezdu r. 1938, zmínili jsme se o dvou představitelích práce organizační, reprezentační a tělovýchovné, starosty br. Prchala a náčelníka br. Jelínka. Proto jest zcela na místě uvéstí též nejvyšší zodpovědnou práci jednatele Obce, který jest důležitým činitelem, takřka hybnou pákou a spojkou s župami a jednotami.

Od založení Amer. obce sokolské r. 1917 byl jednatelem po dobu 20 let br. Jarka Košař, který dnes ve stáří blízkých 80ti let dlí v ústraní, ale vzdor tomu řídí náš orgán, v němž podává pokyny a náměty pro činnost vzdělávací.

Za jeho úřadování jako jednatel poznal dokonale, jaká zodpovědnost spočívá na něm a že to není výhradně jen činnost ad-

ministrační, ale též mimořádná finanční, jelikož veškeré příjmy Obce procházely jeho rukou a tak složité účetnictví často musel konati doma po večerech.

A co práce a zodpovědnosti přibýlo k tomu, když konány slety a zájezdy do Prahy a což teprve před sjezdem Obce, o čemž členstvo nemá ani potuchy a domnívá se, že úřad jednatele jest zaměstnáním pohodlným a výnosným.

To vše nynější jednatel poznává v plné míře. Je to bratr Václav Konečný, který na posledním sjezdu zvolen byl velkou většinou hlasů proti druhým kandidátům, když starý bratr Jarka se byl vzdal. Bratr Konečný zastává úřad svědomité a poctivé, zdolává trpělivě všechny nesnáze s tím spojené a jest věru ku podivu, že vedle hodin v úřadovně (od 9 hod. ráno do 4 odpoledne) a při večerní práci v účetnictví horlivě působí ještě jako učitel mládeže na české svobodomyšlné škole a jako nadšený dramatik řídí ještě často divadla, v nichž nejen jako režisér ale i jako herec účinkuje se svou manželkou Marií, která jest náčelnicí Župy Střední.

Obsáhla tato činnost jistě působí na nervy a proto není divu, že již několikrát se zhroutil během schůze předsednictva A.O.S. Uvážíme-li bez předsudků plat jednatele za jeho zodpovědnou práci proti jiným platům jednatelů (jako na příklad plat jednatele Č.N.S. a jiných organizací), musíme doznati, že jest to plat žebrácký. Totéž platí i o honoráři vrchního náčelníka Obce, jenž řídí celý technický aparát.

Pokud se týče nynějšího pokladníka, br. Jos. Falty, doznáváme, že pečlivě stráží majetek Obce, ukládá všechny peníze na dobré jistoty a stará se o to, aby se předešlo zbytečnému vydání.

Jemu k ruce přidělen finanční účtující výbor (br. Ad. Kačer, Rud. Miller a ses. Bl. Čiháková). Tito schvalují rozpočty, přehlížejí knihy a odporučují platy činovníků dle stavu jmění a běžných příjmů Obce.

Dnes naše Obec má v čele svědomité a nadšené činovníky, kteří v bouřlivé době světové války a v odbojové akci vedli ji bezpečně a prozíravě všemi úskalími a otfesy uvnitř i zevnitř do mírového období, v němž příštího roku bude konán odložený sjezd, na němž upevní se základy Obce ku dalšímu jejímu trvání.

Svorná vůle a obětavost členstva bude trvalou zárukou pro úspěšnou činnost Sokolstva amerického. Tomu budiž zdar!

Jarka.

HLAS O POMOC VOLÁ K NÁM!

Z denního tisku se dovídáme smutné zprávy, že čtyřicet tisíc studentů a studentek ve staré vlasti volá o okamžitou pomoc před blížící se zimou. Studenti, naděj národa a sokolstva jsou v tak zuboženém stavu, že nemají šatstva a obuvi a trpí podvýživou a nedostane-li se jim rychlé pomoci, raději by si přáli osud ruziňských kamarádů. Posluchárny jsou poloprázdné, protože v košili z hadrů nemohou na ulici a o pár ošumělých bot se dělí celá rodina.

Němci nacisté, kulturní národ zběsilých vrahů a lupičů vyvražďoval a olupoval český národ, a hlavně studentstvo a Sokolstvo, aby ochromil hlavní tepny národa. Proto dnes ta úžasná bída v osvobozeném Československu a jest tudíž naší sokolskou povinností, abychom rychlou pomocí zachránili naděj celého národa.

Clevelandská odbočka Amer. Relief for Czechoslovakia zahajuje sbírku šatstva, obuvi, prádla aneb peněžních příspěvků 28. října ve sběrnách v českých síních, farních osadách a čes. obchodníků, proto očekáváme, že i české Chicago a hlavně naše Sokolstvo bude příkladem toho následovati.

Každý ví, že je to bída nezaviněná a její následky, nepříjde-li pomoc včas, mohou být katastrofální, neboť děti ve staré vlasti trpí podvýživou, jejíž následky z pravidla jeví se křivicí, souchotinami, vnitřními a čívnými nemocemi a potom brzy — pohřební vůz . . .

Sokolské členstvo, věrno své nové vlasti, uposlechlo volání vlády o nutný sběr papíru a plechovek, byly to i naše sokolské děti, které se sbírky té horlivě účastnily a proto věříme, že i volání na pomoc československé mládeži nalezne v srdcích našich ohlasu a zpečetí ho činem — rychlou a neodkladnou pomocí.

Odbočky Českého Národního Sdružení konají tuto pomocnou sbírku šatstva, obuvi, prádla a pod., proto je zcela na místě, když naše pomocná akce spojí se s akcí Č.N.S. tak aby se zabránilo zbytečnému tříštění společných sil a předešlo se dvojímu vydání za dopravu do staré vlasti.

Všechny naše snahy pomocné at' jdou přes moře pod jedním praporem, pod jedním heslem "vše pro záchranu československé mládeže! Nestarejme se předem o to, kdo bude mít primát, komu dostane se úředního uznání za šlechetnou snahu — nám postačí plné vědomí vykonané dobročinnosti a rychlé pomoci, vědomí, že jsme neoslýšeli hlasu našich nešťastných sester a bratrů za mořem, které ani svou hloubkou, ani svou dálkou nás nerozdvojilo.

Přijďeme se včasnou pomocí a budeme zde na stráži, neboť již dnes se ozývají hlasy některých pot'ouchlých a vlivných Američanů, v jejich žilách probouzí se krev germánských vrahů a lupičů a kteří by rádi pomohli Německu na nohy, aby opět zaujalo čestné místo v řadách kulturních národů. Ale o nás málo dbají zrovna jako tomu bylo po první světové válce.

My však američtí Čechoslováci nikdy nezapomeneme, že pocházíme z nejdemokratičtějšího a nejinteligentnějšího národa v srdci Evropy, z národa, jenž přestál nejtěžší zkoušky poroby, utrpení a bídy a přec nezdolán stojí tu jako maják v rozbouřeném moři kol kvasicích se národů evropských, bojuje o svá historická práva i proti zavilým Polákům, kteří násilně potlačují české menšiny na Těšínsku. Těšínsko jako Lužice patřilo vždy k české koruně.

Básník Petr Bezruč ve svých tesklivých verších žaloval světu o utrpení Čechů na Těšínsku a dnes dočítáme se, jak Poláci, taky bratři slovanští, zběsile řádí, násilím a terorem neslýchaným odebírají Moravanům úrodu z jejich polí, odnášejí všechn jejich majetek a zbavují je všech prostředků k výživě. Na dvanáct tisíc českých běženců prchá před polským terorem, který se rovná zběsilému řádění nacistických Němců. A přece Poláky vždy jsme počítali za bratry Slovanů a zpívali jsme, že Slovan všude bratry má! Jaká to ironie!

O solidaritě a slovanské vzájemnosti přesvědčili se Čechové za rakouského režimu, kdy na vídeňském parlamentu, jednalo-li se o českou vymoženost, o české právo, o jazykové uznání, jak se zachoval polský klub poslanců, aby svými hlasy pomohl českým poslancům???

Zradili nás vždycky, aby za to od rakouské vlády získali jisté výhody sami pro sebe. Není proto divu, že v "Humorech" a jiných satyrických listech Poláci byli označováni jako "vši na slovanském kožichu."

Polský lid na venkově jest dobrosrdečný, avšak málo uvědomělý, jelikož polská šlechta, nasáklá katolickou povýšeností drží prostý lid v poddanství, avšak inteligence a hlavně Sokolstvo zachovává solidaritu slovanskou a udržuje bratrské styky s českým Sokolstvem při každé významné manifestaci. Pražské všesokolské slety těšily se vždy četnou návštěvou polského sokolstva, jež předvedlo o sletu ukázkou zvláštního cvičení (s kopími r. 1895) a rovněž potěšitelná byla účast jejich na sletech Americké obce sokolské.

S polskými předáky sokolskými navazovány styky a konány porady na utvoření

Svazu slovanského Sokolstva v Americe, leč všechny tyto pokusy selhaly. Proč? Nevíme! Ta slovanská vzájemnost kulhá, nechme ji, až se postaví dobře na nohy a zatím postarejme se o záchranu československé mládeže, která je srdci našemu nejbližší!

Jarka.

NA DOMÁCÍ FRONTĚ.

Máme po válce světové, která po šest roků otrásala celým světem a dosažený mír vykoupen byl potoky krve a strašnými oběťmi na životech a majetku. Zpustošeny úrodné lány, vyvrácena ze základů mnohá města a všude zůstala jen holá poušť se zničenými rodinami.

Lidstvo zaplatilo draze vykoupený mír! Jaký to bude dnes život v míru a jaké poměry v něm zavládnou, jest otázkou dneška, otázkou těžko zodpovězenou. Jedno však jest jisto, že my zde v Americe budeme muset poněkud utáhnouti si opasky a zvyknouti si na další příděly, jelikož lidumilové z lásky k bližnímu a kapitalisté na prospěch své kapsy budou chtít živiti utlačené národy a s nimi i Němce a Japonce zrovna tak, jako se to dělo po první světové válce na podnět Hoovera.

Pokud se týče nás Sokolů a Sokolic, my zvyklí kázni, dovedeme se bez reptání podřídit stávajícím poměrům a proto i za skrovných podmínek budeme stejně nadšeně pracovati na zodpovědném poli výchovy sokolské a na vážných úkolech, jež nás očekávají.

Máme před sebou sjezd a tělocvičné vystoupení v Omaze, k čemuž bude směřovati hlavní práce vedle každodenní nejvyšší nutné průpravě v tělocvičnách, v nichž očekáváme nový příliv vracejících se borců-vojínů opět mezi nás.

Příští náš sjezd bude muset řešiti naléhavé otázky, jak za nynějších finančních prostředků naší Obce dostáti možno všem povinností a úkolům, jež předsednictvo musí podniknouti, aby, ne pouze dle znění stanov, jako spíše z nutnosti mohlo financovati problémy, na nichž závisí rozkvět a budoucnost Sokolstva amerického.

Musíme si poctivě říci, že to naše sokolství, celou tu zodpovědnou výchovu tělesnou i mravní dáváme příliš zadarmo. Pohledme na americké organizace a kluby, tak zvané též výchovné, vzdělávací, kulturní, co dávají svým členům za ty mnohdy i vysoké poplatky oproti nám. A my spokojujeme se s žebráckým grošem za všechnu tu péči o vospělost tělesnou, za soustavné utužování zdraví, síly a krásy, nejdražší to poklady lidského života!

Co nás stojí vydržování tělocvičen a cvičitelů, propagace sokolské výchovy — to vše, kdyby bylo spočteno, reprezentuje ohromné jmění, o čemž veřejnost nemá ani zdání.

Není třeba mít obavy, že by zvýšení příspěvků narazilo u členstva na odpor, neboť 'jsme se v odbojové akci přesvědčili o obětavosti našeho členstva, jakož i ve sbírání poválečného fondu na pomoc Sokolstvu ve staré vlasti, čímž dokázáno zřejmě, že v jednotách jest pochopení a smysl pro podporu tam, kde toho je nutná potřeba. Proto tím spíše by členstvo mělo přispěti pro potřeby své organizace, když by vysvětleno bylo, jaký užitek to přinese pro jednotlivce i celek. Jenže my rádi zapomináme na sebe a staráme se spíše o jiné a tak se u nás osvědčuje staré přísloví, že kovářova kobyla a ševcova žena chodí bosí . . .

Další ožehavá otázka týká se budoucích cvičitelů, vychovatelů, dorostu a mládeže, o něž jeví se citelný nedostatek. Poslední cvičitelský kurs v Detroit se neobyčejně vydařil při velikém počtu posluchačů i dle dosažených výsledků. Školy zúčastnilo se 22 mužů a 37 žen, celkem 59 v průměrném stáří 18 roků, tudíž je naděje, že mnozí z nich získané vědomosti uplatní ve své jednotě, avšak ti, kdož půjdou za dalším vzděláním na vyšší učiliště, budou bezpochyby pro nás ztraceni, neboť tam nasáknou sportem, který americké university vybranými teamy propagují a získávají trofeje a slávu!

Jest rovněž samozřejmo, že měsíční škola z posluchače neudělá hotového cvičitele v plném smyslu a že nutno dále se vzdělávati, aby byl schopen plniti úkol řádného cvičitele-vychovatele halvně u mládeže, které musí dobře rozuměti, jak ji nutno správně vésti.

K tomu jedině by sloužila škola nejméně šestiměsíční, v níž by posluchač nabyl důkladnějšího vzdělání, ale to by vyžadovalo velkého finančního nákladu a obětování času k tomu jak od posluchačů, tak i od učitelů. Šnád i tyto překážky by se překonaly, kdyby sjezd zajistil pro Obec žádoucí příjem.

Na jedno upozorňujeme: V brzku vrátí se mezi nás bratři vojínů se získanými zkušenostmi, prošli ohněm zkoušky životní a mají mnozí z nich ne dosti určitou budoucnost před sebou. Ti by jistě mohli býti dobrými vedoucími, když by prodělali zkušeně školu cvičitelskou na náklad Obce a tak poznatky své šířili a uplatňovali ve své jednotě, kde by zakotvili. (Pokračování.)

80 let Sokola v Americe.

Sokolstvo v Americe oslavilo v sobotu 3. listopadu 80leté jubileum nádherným uměleckým programem a hostinou v sokolovně Chicago, na 24. ul. a Kedzie Ave. Osmdesát let trvání kterékoliv a jakékoliv naší národní jednotky v této zemi je v každém případě událostí mimořádnou, která si zasluhuje patričního zhodnocení a oslavení. Kolik tu v Americe máme organizací, jež jsou v existenci tolik let? Mohli bychom je spočítati na prstech jedné ruky.

Sokolská slavnost sobotního večera zahájena byla hymnami, zpívanými Českým dělnickým pěveckým sborem "Lyra" pod řízením p. Franka Kubiny, načež slavnostní proslov, který doslovně otiskujeme, pronesl br. Břetislav Vaněk, starosta sokolské župy Střední, která jubilejní oslavu uspořádala.

Po br. Vaňkovi pronesl pěknou řeč br. John Reiner, ze St. Louis, starosta Sokola St. Louis v Missouri, první to sokolské jednoty v Americe, založené 14. února 1865. Řeči obou sokolských předáků byly obrovským shromážděním nadšeně přijaty.

"Lyra" pak zapěla Smetanovo "Věno", nádherné Bendlovo "Probuzení" a vždy libivě "Cibuláře". Ač ve slabém obsazení hlasovém, zhostil se sbor svého úkolu velmi dobře, díky hlavně schopnému sbormistrovi Franku Kubinovi.

Sokolice od jednoty Havlíček-Tyrš, oděné ovšem v pestré národní kroje, zatančily svižně novou čsl. Besedu ve zkráceném vydání, za pianového doprovodu ses. E. Welclové, která číslo toto též nacvičila. Pestré a živě provedené toto číslo se nesmírně líbilo a bylo přijato frenetickým potleskem.

Podobně tomu s následujícím číslem, v němž účinkovali muži od Sokola Chicago, kteří cvičili jejich známé výborné cviky na bradlech. Odvážné jejich výkony byly obecenstvem vděčně přijaty, jako vždy.

Neobyčejně libivým číslem bylo další, v němž vystoupily ses. Marie Horná a F. Frolová. Tato dvojice zazpívala působivou směs Moravských národních a lidových písní a "Nevzpomínej". Dostalo se jim za jejich zpěv zaslouženého a dlouho trvajících potlesku.

Následovala scéna "Hold Sokolstvu", vypracovaná ses. May Konečnou, náčelníci sokolské župy Střední. Obtížné toto číslo bylo pěkně provedeno. Odráželo se v něm symbolické pojetí sokolské činnosti a propleteno bylo obtížnými cvičeními žen a autorka tohoto čísla může být na jeho mravní úspěch právem hrdá.

Závěrečné číslo programu nazváno bylo "Vítězství" a bylo provedeno členstvem Sokola Berwyn pod řízením ses. Marie Horné, která jej nacvičila. Zanechalo očekávaný dojem na obecenstvu. Všechna čísla byla provedena za doprovodu orchestru br. Antona Brouška. Budiž zdůrazněno, že čl. legionáři s předsedou Družiny, br. L. Divinou, stáli čestnou stráží při zpěvu hymn Lyrů.

Po hostině, v přízemní místnosti, představeni byli obřadníkem br. Vaňkem, starostové a zástupci mimochicažských jednot, kteří pronesli zdravice. Byli to br. Reiner, za jednotu St. Louis, Mo., a ses. Matějková, též ze St. Louis; br. Štěpánek z Milwaukee; br. Fetek z Racine, br. Fučík z Detroit; a z chicažských to byli br. Jarka Jelínek, náčelník AOS., ses. Danková, náčelnice; br. Konečný, vzdělavatel; všichni starostové sokolských jednot v chicažské oblasti a ses. O. Kubáková, za ústřednu Amerického červeného kříže. Starosta AOS. br. Karel Prchal nemohl být přítomen, ježto dle přítomně v Československu. — Mnoho významných hostů bylo sobotnímu podniku účastno. Mezi nimi br. John A. Červenka, čestný předseda Čsl. národní rady v Americe; br. Jos. Martinek, výkonný tajemník Čsl. národní rady; br. Jar. J. Zmrhal, předseda Národní rady a místopředseda AOS.; br. Václav Mužík, předseda ČSA., s manželkou; br. Rud. Janda, redaktor Věstníku ČSA. a jiní. Kuchyni vedly členky Sokola Chicago; vedoucí pořádacího výboru byli ses. E. Welclová a br. F. Štěpán a činovníky sokolské župy Střední jsou: br. B. Vaněk, starosta; ses. Mařka Radvanovská, místopředsedka; ses. Klára Štichová, jednatelka; br. Jos. Brouk, pokladník.

Po vyčerpání zdařilého programu slavnosti a výborné hostině, oddali se účastníci taneční veselici při hudbě p. Brouška.

"Památník" vydaný k jubilejní oslavě upravil br. Frank Štěpán.

Zatím co blahopřejeme Sokolstvu v Americe k 80letému jubileu, máme oprávněnou naději, že se dočká oslavy 100leté záslužné činnosti na poli kulturním, tělovýchovném a národním.

Proslov br. Břet. Vaňka, předsedy sokolské župy Střední.

Vážení přátelé, bratři a sestry!

Jest mi velkým potěšením a jsem opravdu hrdým na to, že vás mohu jménem sokolské župy Střední přivítati k dnešní jubilejní slavnosti u příležitosti osmdesátého výročí Sokolstva v Americe.

Nestává se často, abychom oslavovali tak vzácné jubileum některé z našich organiza-

ci. Vzpomínáme-li dnes s úctou osmdesáti let sokolské práce v Americe, uvědomujeme si, že pouze spolky a organizace, mající zdravý základ, mohou dosáhnouti úspěch a udržeti se po řadu desetiletí. A že Sokolstvo hned od svých počátků zdravý základ má, to dokazuje uznání, jehož se sokolské tělovýchově a zásadám dostává téměř v celém civilisovaném světě. Ideály Tyršovy a Fuegoerovy, velkých našich zakladatelů, byly doma, ve staré vlasti, i mezi našimi vystěhovalci v cizině, vpravdě páteří národa. Tak, jako v českých zemích sokolská myšlenka udržovala národ při síle i v těžkých dobách persekuce, tak i v cizině byla hlavní oporou našich lidí, udržovala jejich národní uvědomění, lásku k mateřské řeči, lásku k vlasti.

Tři roky po založení první sokolské jednoty v Praze Tyršem a Fuegnerem zapustila sokolská myšlenka své kořeny i v této zemi. Bylo to město St. Louis ve státě Missouri, kde před 80 lety založena byla první sokolská jednotka v Americe. Jsme právem hrdi na to, že tato první sokolská jednotka v této zemi je členem naší sokolské župy Střední.

Jakého rozvoje dosáhlo Sokolstvo ve Spojených státech jest vám jistě známo. Většina z vás byli jste svědky našich velkých sletů na Vojínově poli zde v Chicagu, v Clevelandu, v New Yorku a jinde. Sokolstvo bylo vždy na svém místě, když se jednalo o podporu naší národní věci, Sokolstvo bylo opět v předních řadách druhého odboje.

Není mým úkolem podrobně probírat historii Sokolstva v Americe. Sokolská činnost je hlavní částí historie československé Ameriky, a život naší větve v této zemi nelze si ani bez Sokola představit.

Jsme hrdi na to, co americké Sokolstvo za 80 let svého působení vykonalo. Jsme hrdi na to, že Sokolstvo přispělo a přispívá k tomu, že pro naši národní věc získáváme značné procento naší druhé, třetí, ba i čtvrté generace. Naše školy, v nichž vyučováni jsou naše děti v řeči svých rodičů, měly vždy v Sokolstvu upřímného a nadšeného podporovatele.

Národ český je národem sokolským. Mnohými utrpeními prošel, ale houževnatost, vytrvalost, láska k svobodě a demokracii vedla ho přes úskalí nepřízně osudu a urputného nepřítele. V minulých dnech oslavovali jsme zase po prvé v šesti letech, výročí založení Československé Republiky. Vzpomínali jsme onoho výročí radostně zde v Americe, oslavovali je naši bratři a sestry ve své osvobozené vlasti.

Mnoho, žel velmi mnoho našich bratří a

sester Sokolů a Sokolic ve staré vlasti, ba i dorostenci a dorostenky, zahynulo za nacistické krutovlády. Vzpomínáme jich a jejich obětí v hluboké úctě. Obětovali své životy za věc, která jim byla svatou, za svůj národ, za svoji vlast. Nezapomeneme na hrdiny a hrdinky ze sokolských řad, nezapomeneme ani těch tisíců jiných, kteří svou krví platili daň za své přesvědčení. Nezapomeneme a budeme na strážích nad jejich hroby.

Sokolstvo ve staré vlasti nikdy svůj národ nezklamalo, nezklame ani Sokolstvo americké. To budiž našim heslem, a s ním pokračovati budeme v naší další činnosti.

Sokolstvo v Americe ze skrovných začátků rozrostlo se v mohutný strom, jehož větve dnes, kdy oslavujeme svoji osmdesátku, zasahují do všech vrstev našeho veřejného, společenského a kulturního života. Věřím, že v následujících letech bude americké Sokolstvo pokračovati ve své záslužné činnosti v ideích svých zakladatelů, a ve šlépějích průkopníků sokolské myšlenky v této zemi. Těm také platí dnes naše vděčná vzpomínka.

Ku konci chci poděkovati vám všem, kteří jste se k dnešní jubilejní oslavě amerického Sokolstva dostavili, za vaši účast a pochopení. Zůstaňte věrni sokolské myšlence, podporujte ji. Sokol je vaší organizací, buďte i vy nadále jeho příznivci. Děkuji též všem bratřím a sestrám, kteří se přičinili o dnešní oslavu a kteří účinkují na programu. Děkuji milým hostům pěvcům Dělnického pěveckého sboru Lyra za obohacení našeho programu. Vám pak všem přeji pěknou zábavu.

Sokolstvu v Americe a Sokolstvu ve staré vlasti do budoucnosti ZDAR!

PADESÁT ROKŮ SOKOLA CLEVELAND.

Psát dějiny Sokola Cleveland? Počátek je stejný jako u každé jiné jednoty — postavení vlastního stánku — jako postavení každé jiné sokolovny. Jen datum je jiné a jména jsou jiná.

Sokol Cleveland založen byl dne 11. srpna 1895 v síni Fr. Wachalce, Central a vých. 77. ul., za přítomnosti M. Adamce, F. Douďy, F. Hanuše, F. Hubeckého, Leo Krause, F. Lemra, R. Pecha, J. Říše, F. Skaly, J. Vacíka a A. Vaigla. Z těchto dosud členy sboru jsou: J. Důra, F. Lemr, R. Pech a A. Vaigl.

Prvním členem byl F. Hanuš.

Cvičilo se v obchodní místnosti prvního starosti Fr. Hrubeckého úplně zdarma. V této místnosti cvičil br. Mendlík, společný cvičitel Nár. Jednoty Sokolské.

TĚLOCVIČNÁ HLÍDKA

Řídí Jarka Jelfnek.

Nezklamali!

Naši bratři a sestry v armádě S. S. nezklamali! Věrně po sokolsku, jak jim svědomí kázalo a vlastenecký duch určoval, sloužili oddaně své vlasti. Sloužili poctivě, bojovali statečně a mnozí z nich obětovali svoji krev i své mladé životy za vlast'. Nebylo mezi nimi zrádců ani zbabělců. Splnili krásně svoji povinnost amerického občana — Sokola. Nezklamali!

Nezklamali ani nyní! Naši bratři se vracejí z armády, z bojišť různých zemí, ze všech konců světa, vracejí se domů k svým rodinám a vracejí se do Sokola, zpět do našich tělocvičen.

Láska k Sokolství a k sokolskému tělocviku hluboce v srdci uvízlá, táhne je zpět do sokolských hnízd, kde prožili nejméně nejšťastnější chvíle svého života před odchodem do války.

Přicházejí do tělocvičen po návratu domů. Nastupují do řady cvičenců ihned a bez odkladu. Cvičí s chutí a zápalem, aby

si vynahrádili čas, přerušovaný válkou. Jsou vážnější, vždyť jsou starší o získané zkušenosti ve světě a též utrpení z války zanechalo v jejich myslích mohutné dojmy. Mnozí přišli z bojišť zranění, někteří z táborů, ze zajetí, kde prožili těžké strádání, ale v prostředí sokolském zapomínají na věci zlé a radostně vracejí se k normálnímu životu. Cvičební úbor sokolský vyrovnává i vojenské hodnosti v armádě získané. Všichni jsou si rovni. Jsou bratři!

Vítáme naše drahé bratry a sestry zpět do sokolských tělocvičen radostně, v pevné víře, že s jejich návratem ožije ruch sokolský ve všech jednotách celé naší sokolské obce. Výchova sokolská se osvědčila za války — osvědčuje se, jako dříve, i v míru.

Naši sokolští chlapci a sestry nezklamali, neboť přímo z armády nastupují opět do Sokola!

Máme je rádi! Vítáme je srdečně! Jsme na ně hrdí!

J. J.

Národní závod ve Volleyball o championát AOS.

Den: V sobotu 8. a v neděli 9. prosince 1945. (Pro nemožnost získati siň dle dříve uvedeného data, je závod přeložen na tento den.)

Čas: Začátek v 7 hodin večer, v sobotu 8. prosince.

Místo: Tělocvična Sokola Chicago, 2345 S. Kedzie Ave., Chicago.

Rozvrh závodů: V sobotu 8. prosince závodí vítězná družstva mužů z jednot do úplného vítězství. Mimo to utkají se dvě vítězná družstva žen.

Závod žen o championát AOS. dokončen bude v neděli 9. prosince. Začátek v 8:30 ráno. Místo stejné.

Účast na závodech: Dosud jsou přihlášeny vítězové žup: Střední, Severovýchodní a Západní. 3 družstva mužů a tři družstva žen. Celkem 6 družstev.

Úbor: Každé družstvo, které se zúčastní závodu o championát má mít jednotný úbor pro tento závod.

Muži čísla na tričkách závodníků.

Podrobné informace zaslány budou přímo vítězným družstvům jednot.

Přihláška k závodům o championát buď poslána ihned po skončení závodů v župách přímo náčelníkům AOS. Přesná plná jména, jednota, kolik vítězství v župě a fotografie vítězného družstva.

V župách se plně závodí! Zájem je veliký!

Technické věci závodu vedou obě náčelnictva AOS. — Závod mužů řídí br. Ed. Linhart, vedoucí her AOS. — Závod žen řídí ses. Anna Divišek, vedoucí her AOS. — Soudcové neutrální.

Finanční záležitosti řídí finanční výbor předsednictva AOS.

Večírek na uvítání družstev a hostů koná se v sobotu 8. prosince po závodě. Hosté jsou vítáni. Hudba — občerstvení — tanec.

Vstupné na závody a večírek. Dospělí 50c včetně daně. Dorost 25c. Sokolské žactvo na průkazní vstupenku zdarma. Vstupenky pro sobotní závod mají platnost i pro ranní závod v neděli.

Národní míčové závody budou mimořádnou událostí sokolskou pro celou veřejnost!

Výzva k sokolskému Chicagu a okolí!

Poprvé pořádá Americká obec sokolská národní závody o přebornictví v míčových hrách.

Závod ve Volleyball je neobyčejně zajímavý a napínavý. Této hře snadno porozumí i ten, kdo se dosud o hry míčové mnoho nezajímal. Tato hra rázem uchvátí svižností, pohotovostí i technickým obratným postupem hráčů. Je to ušlechtilá hra, ale vysoce napínavá.

Proč to píší: V Chicagu a okolí máme několik tisíc členstva sokolských jednot. Mládež ani nezahrnují. Toto členstva a mládež by se mělo 100% zúčastnit tak významného podniku, jako bude národní závod AOS. o championát ve Volleyball mužů a žen.

Přijedou hosté ze vzdálených měst a míst k tomuto slavnému utkání nejlepších čet, proto sokolské Chicago a okolí by nemělo za žádných okolností chybovat při hlavním dnu závodu v sobotu 8. prosince (dokončení 9. prosince 1945) v Sokole Chicago, 2345 S. Kedzie Avenue. Začátek závodu v sobotu 8. prosince v 7 hodin večer. V neděli dokončení v 8:30 ráno.

Vstupné je lidové: 50c dospělí, 25c sokolský dorost, žactvo sokolské na průkaz zdarma.

Vstupenky v předprodeji u všech sokolských jednot a v úřadovně Americké obce sokolské 2345 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill. Phone: Rockwell 5085.

Večerek na uvítání hostů a vítězných družstev ze žup koná se po závodu 8. prosince. Večeře, občerstvení, hudba, tanec.

Přihlášky k večeri učíňte ihned u br. V. Konečného v úřadovně AOS., 2345 S. Kedzie Ave. Telefon: Rockwell 5085.

Přijďte shlédnout krásný a zajímavý zápas o championát AOS. mužů a žen. Zavede nejlepší čtyři vybrané po tuhém závodu v župách a sice: Družstva mužů a žen z Cleveland, Ohio, družstva z Omahy, Nebraska a vítězná družstva sokolské župy Střední. Přijďte přivítat naše vzácné hosty a statečné závodníky a závodnice.

Přijďte všichni! Přiveďte hosty! Sokolstvo z Chicaga a okolí jistě dokáže svoji příslušnost k organizaci a pochopení pro tento krásný závod plnou svojí účastí!

Sportu milovné obecenstvo si zajisté nenechá ujíti příležitost spatřit tento tuhý zápas o championát ve Volleyball.

Zveme každého! Na shledanou 8. prosince v 7 hodin večer v Sokole Chicago! Dokončení závodu žen v neděli 9. prosince v 8:30 ráno. Vstupenka platí pro oba dny. Nazdar!

Cvičitelstvo a výroční schůze jednoty.

V prosinci a lednu jsou pravidelně konány valné hromady jednot. V těchto výročních schůzích jsou podávány přehledné zprávy o práci vykonané činovníky a členstvem jednot. Je to výkaz roční činnosti a někde snad i nečinnosti.

Náčelník a náčelnice jsou důležití činovníci, neboť jsme "Tělocvičné Jednoty Sokol" a na činnost tělocvičnou navazuje a s ní souvisí veškerá práce ostatní.

Náčelník a náčelnice na valné hromadě jednoty podává podrobnou zprávu co bylo vykonáno za rok v tělocvičně u všech cvičících tříd. Zpráva nemá obsahovat pouze statistické výkazy a suché číslice, ale má být upravena zajímavě.

Ve zprávě budiž uveden cvičitelský sbor a jeho činnost, práce vedoucích tříd, výkaz o návštěvě cvičení, výsledky účasti na závodech, veřejných vystoupení, akademií, věčerků vzdělávacích a zábavních, zájezdů, výletů, přednášek a proslovů v tělocvičně, účast cvičících v armádě, též i možných ú-

razů v tělocvičně a následků jejich, styk se župou, obcí a jinými tělesy a také doporučení pro zlepšení činnosti. O zprávě se má pojednat a uvažovat o záležitostech, které jsou důležité. Také i ostatní činovníci podávají své zprávy, které neskresleně mluví o tom, co se za uplynulý rok vykonalo.

Mimo zpráv jsou důležité volby. Nepíší o každém činovníku zvlášť, ale je správné a důležité, aby na vedoucí místa zvoleni byli ti nejchopnější, nejpracovitější a hlavně ti, kteří prošli sokolskou školou v tělocvičně. Takoví činovníci mají porozumění pro výchovu tělesnou a snahy cvičitelstva vždy podporují.

Náčelník a náčelnice buďtež zvoleni ze schopných a osvědčených technikářů a aktivních cvičících. Měli jsme štěstí, že i za války řídili činnost tělocvičnou dobří a schopní vedoucí a snad ještě i letos musíme se přidržeti osvědčených sil, ač budeme moci voliti a uváděti již i bratry, kteří se vrátili z armády a jsou schopní cvičitelé.

Jarka Jelínek:

Společná cvičení pro zájezd do Omahy 1946.

(Dokončení.)

- LIX. 1. 2. PRAVÁ: stojem výkročným levou vpřed na původní značku a půlobratem vlevo mírný výskok na levé, skrčit přednožmo pravou, chodidlo u levého kolena, špiče napnutá
LEVÁ: stejné, pouze obrat vpravo
- LX. — LXIV. = LII. — LVI., pouze v taktu LXV. 1. 2. též: paže trčít dolů, ruce otevřené, palce napřed — základní postavení. (Cvičenky jsou čelem k hlavní tribuně, na své původní značce.)
 Upozornění: Takt XXXIII. až LXIV. dle písňe, hraje se jak je psán v notách, pouze jednou, tedy zaznačená v notách repetice se neopakuje!
 Popis cvičení mužů a dorostenců viz strana 00, T. H. v ?????? 1945.
- LIX. 1. 2. trčením dolů levou stoj spatný a mírný výskok na levé, skrčit přednožmo pravou, chodidlo u levého kolena, špiče napnutá
- LX. — LXIV. = LII. — LVI. pouze v taktu LXV. 1. 2. též: paže trčít dolů, ruce otevřené, palce napřed — základní postavení.

ODD(L IV.

CVIČENÍ ŽEN, DOROSTENEK, MUŽŮ A DOROSTENCŮ.

Píseň: "America, the Beautiful." — Přehra 4 takty. — Takt 4/4. — Ruch mírný.
 Základní postavení: Stoj spatný, připažit, ruce otevřené, palce napřed.
 Předrážka.

- I. 1. Výpon — zapažit, hřbety nahoru — záklon hlavy — hled vzhůru
 2. — 4. výdrž
- II. 1. stoj spatný — předpažit zevnitř, dlaně nahoru
 2. — 4. výdrž
- III. 1. vzpažit vzhůru zevnitř, dlaně nahoru
 2. — 4. výdrž
- IV. 1. stojem zánožným levou klek, koleno u pravé paty — předpažením zevnitř zapažit zevnitř, hřbety nahoru — vzpřím hlavy — hled přímo
 2. — 4. výdrž

CVIČENÍ ŽEN A MUŽŮ.

- V. 1. předklon — předpažit zevnitř, dlaně nahoru
 2. — 4. výdrž
- VI. 1. vzpřím — (předpažit zevnitř a klek výdrž)
 2. — 4. výdrž
- VII. 1. vzpažit zevnitř, dlaně napřed
 2. — 4. výdrž
- VIII. 1. vztyk — přisunem levé stoj spatný — upažením připažit, palce napřed
 2. — 4. výdrž

CVIČENÍ DOROSTENEK A DOROSTENCŮ.

- V. 1. vztyk — přisunem levé stoj spatný — upažením vzpažit zevnitř, dlaně napřed
 2. — 4. výdrž
- VI. 1. předpažit zevnitř, hřbety nahoru
 2. — 4. výdrž
- VII. 1. předklon (paže výdrž)
 2. — 4. výdrž
- VIII. 1. vzpřím — připažit, palce napřed
 2. — 4. výdrž

CVIČENÍ ŽEN, DOROSTENEK, MUŽŮ A DOROSTENCŮ.

- IX. 1. stoj výkročný levou vpřed — předpažit dolů, hřbety nahoru
2. výdrž
3. stoj výkročný pravou vpřed — předpažit, hřbety nahoru
4. výdrž
- X. 1. stoj výkročný levou vpřed — předpažit vzhůru, hřbety nahoru
2. výdrž
3. přísunem pravé stoj spatný — předpažením připažit, palce napřed
4. výdrž
- XI. 1. skrčit předpažmo, předloktí skřížmo, pravé nad levým, ruce u ramen, hřbety nahoru
2. — 4. výdrž
- XII. 1. předklon (paže výdrž)
2. — 4. výdrž
- XIII. 1. vzpřim a trčit stranou, hřbety nahoru
2. — 4. výdrž
- XIV. 1. — 4. výdrž
- XV. 1. 2. 3. 4. stojem skřížným, pravá před levou, celý obrat do stoje spatného (paže výdrž)
- XVI. 1. připažit, palce napřed (základní postavení)
2. — 4. výdrž.

ODDÍL SE OPAKUJE JEŠTĚ JEDNOU.

Odchod na píseň: "The Army Air Corps."

Dr. V. Tichovský:

Nauka o lidském těle.

Bílé krvinky mají pro tělo význam jakéhosi čistícího zařízení. Odstraňují rozpadlá tkániva, umrtvují a pohlcují choroplodné zárodky a vytvářejí z tekuté části krve protilátky proti nemocem.

Srdce člověka jest motorem, který pohání krev v ústrojí cevním. Je to silný dutý sval, uložený v levé polovině dutiny hrudní. Obklopeno jest blanou t. zv. osrdcem. Přepážkou ve směru podélném rozděleno jest v pravou a levou polovinu; příčná přepážka rozděluje každou polovinu na předsíně a komoru. Komory uloženy jsou při hrotu a jejich stěny jsou tvořeny mohutněji vyvinutou a zvláště uspořádanou svalovinou srdeční, než tomu jest u předsíně, jejichž stěny jsou chabé. Z předsíně do komory vede otvor, jenž se zvoue chlopní. Ta se uzavírá kapsovitými záklopami. Krev proudí z předsíně do komory, z komor do oběhu do cev. Z komory se nemůže do předsíně vrátiti, protože tomu zabráni uzavřená chlopně.

Cevy krevní se dělí na: 1. tepny, 2. žíly, 3. vlasečnice.

Tepny rozvádějí do těla krev na kyslík bohatou. Krev jest do nich vháněna pod vysokým tlakem, proto jejich stěny jsou tuhé, ale zároveň pružné, takže krev postupuje v nich jako vlna, čemuž říkáme, že krev tepe. Tepny jsou uloženy hluboko při kostech neb v rýhách mezisvalových, aby

nebyly vystaveny možnému poranění. Hlavní tepna, vycházející ze srdce je široká (až pro palec prostupná) a zove srdečnice. Tepny se větví v menší a menší, až jejich světlost ve tkáních je velmi úzká, sotva pro krvinky prostupná. Tepénky jsou jemné jako vlásky a zoveme je proto vlasečnicemi. Jsou jen pod drobnohledem viditelné. Z nich vystupují červené krvinky i výživné látky z krve přímo do tkání. Zde zase tekutina krevní, když tkáním byl odevzdán kyslík z červených krvinek, hrbírá opotřebované látky a kysličník uhličitý. Tato "opotřebovaná" krev je tmavomodrá; odváděna je tam vlasečnicemi žilními, které se spojují a tvoří vždy silnější a silnější cevy, zvané žíly, jimiž krev se vrací do srdce. Stěny žil jsou chabé, krev v nich obíhá pomaleji a pod nízkým tlakem. Ve stěnách jsou kapsovitě chlopně, které brání, aby se krev nevracela zpět do těla. Žíly nejsou uloženy hluboko, jsou většinou na povrchu těla. Jejich modravé zabarvení je skrze kůži dobře patrné.

"Opotřebovaná" krev se vrací do srdce, aby odtud byla vypuzena do plic. Tu se zbavuje kysličníku uhličitého, který odchází výdechem z těla, a naopak přijímá v plicích kyslík, který jest ze vzduchu vdechován.

(Pokračování.)

Když obchodní místnost byla pronajata, cvičilo se u p. Lukáše za \$5 měsíčně. Po pěti měsících byl Sokol Cleveland vypuzen a cvičení na neurčito zastaveno.

Vzdor této přestávce konáno veřejné cvičení 19. dubna 1896 v síni F. Wachalce se skvělým výsledkem. Cvičení se zúčastnili: D. Netrefa, J. Maxa, J. Nový, F. Čaka, F. Mráz, R. Pech, J. Krejzl, J. Jílek, V. Silajs, E. Šlapák, J. Frank, M. Nový.

První sokolovnu postavil Sokol Cleveland na Central Ave. a 74. ul. v rozměru 32x60. Stavbu provedl Sokol B. Kupka za \$298 bez stropu a omítky, což bylo později dohotoveno.

Dne 26. října 1896 založen Dámský odbor, který daroval prapor, který slavnostně odhalen byl 25. října 1903.

Od roku 1899 do 1902 cvičil br. Jos. Štíbr. Po něm zvolen byl A. Panka co cvičitel a druhým cvičitelem byl Jos. Jílek.

19. března sokolovna byla zničena požárem.

Později cvičilo se v Nár. Slov. Domě na Buckeye Rd., jenom prostná.

Po neshodě s ředitelstvem Česko-Amer. Síně, s kterým Sokol chtěl postavit budovu společnou, usneseno postavit sokolovnu vlastní.

Ve schůzi 2. května 1909 upsáno mezi členy přes \$800. Vydány dluhopisy v obnosech \$25 a \$5.

Bazar pořádaný od 27. do 30. listopadu 1909 v Nár. Slov. Domě vynesl \$1,500.

Plány na stavbu vyhotovil br. K. Knobloch. Pozemek 60x150 koupen za \$3,000. Stavba stála \$13,000. Hlavní síň byla 40x70, výška 22 střeovic, Jeviště 40x20.

Pár nadšenců se sešlo a poněvaď tvoří divy, tak založili Těl. Jednotu Sokol Cleveland a postavili sokolovnu. Co tu bylo práce a starostí, co obětování se — to si nedovedem ani dobře představit. Všechno šlo krásně. Politikáři však rozhodli jinak: Snažili se dostat lacinou pracovní sílu pro nenasytný kapitál a povolávali do Clevelandu černé plemeno z jihu, které usazovali v české osadě kolem Sokolovny. Česká osada zanikla. Sokol Cleveland bojoval až do loňského roku, kdy byl konečně nucen prodati svůj stánek.

Boj proti osudu byl krutý a marný. Členové Sokola Cleveland opustili českou osadu na Quincy a rozprchli se po celém Clevelandu. Zůstali však věrní své Jednotě, neřekli dálky, sjížděli se ku cvičení a práci. Až do loňského roku udrželi svůj stánek, který otcové a dědové s takovou láskou a nadšením postavili. Nyní jsou v nájmu — jejich bratrství však stále hřeje, stále je živé a upřímné.

Dějiny Sokola Cleveland: Jména a data. Kdo však může vypsat to nadšení a tu lásku k Sokolství, kterou ti bratři a sestry k té své Jednotě měli?

PODZIMNÍ BAZARY.

V podzimním období, hlavně v listopadu pořádají jednoty bazary, aby z výtěžků jejich hradily dluhy, váznoucí na sokolské budově. Účel jich je vskutku praktický a celá námaha pořádacího výboru bývá často odměněna slušným výtěžkem.

Rikává se, že účel světlí prostředky, což při bazarech plně se osvědčuje, avšak z našeho poznatku, ježto byli jsme svědky mnoha sokolských bazarů, máme dojem, že všechny jsou na jedno brdo, všechny skoro stejné jakou houska na krámě. Nic původního.

Obyčejně jsou pořádány celotýdenní bazary, při nichž každý den jest vyhrazen pro některé spolky neb organizace a jeden den je věnován sokolstvu. Obětavé sestry a bratři mezi známými obchodníky získávají různé zboží, jež je obsazováno aneb ku konci bazaru rozprodáváno. To vše děje se na všech bazarech.

Jestliže sokolstvo jest hybnou a tvůrčí silou našeho národního života, tu mělo by i na svých bazarech ukázati veřejnosti, že dovede vytvořiti každý svůj podnik v původní hodnotě na rozdíl jiných spolků a že se snaží, aby návštěvníci odcházeli s dojmy, že viděli a zažili něco, co jinde by marně hledali. Původní a každého roku nová jak při bazarech, tak i při šibřinkách myšlenka musí býti snahou pořádacího výboru sokolské jednoty.

Tak na příklad chystanému bazaru vtisknouti určitý ráz a znázorniti "Bazar (nebo trh) v Nižním Novgorodu" v Rusku. Prodavači a prodavačky v ruských národních krojích, které lze snadno opatřiti v půjčovnách, v jednom stánku prodávati ruský čaj a kaviár, po případě i "vodku", v jiném stánku (kiosku hudebním) na gramofonu byly by vyhrávány skladby Čajkovského, Rachmaninovo, Šeljapina a pod. Rovněž dekorace celé místnosti musela by odpovídati myšlence bazaru.

Snad by se zdálo, že podobná výprava by vyžadovala mnoho práce a znalosti, ale to vše se dá při dobré vůli ochotně překonati, vždyť máme tu odborníky, kteří by jistě výboru poradili.

Podobně mohl by se znázorniti "Bazar v Ceřihradě" s prodavači v tureckých úbořech a pestrých turbanech, fakirové (kejklíři), i ten "ohně král, co meče polykal," Arméni se stánkem koberců a výšivek, prodavač tureckého medu, dervišové a všechna

tato sebranka, dovolávajíc se od návštěvníků povinného "bakšiče", který je vybírán do zvláštních pokladniček ve prospěch bazaru.

Rovněž zastřený stánek s cikánskou hádačkou a planetárkou. Všechny tyto atrakce zvýšily by zájem návštěvníků a příjem z nich byl by jistě slušný.

Navrhujeme tento způsob sokolských bazarů, abychom ukázali našim lidem něco nového a věříme, že by za pokus to stálo. Osvědčí-li se to, budou jistě ostatní jednoty následovatí příkladu té jednoty, která svůj bazar dle výše udaného návrhu podnikne. Za zkoušku to stojí!

Avšak nejen sokolské bazary, ale i po nich následující sylvestrovské zábavy a hlavně šibřinky musí sokolstvo pořádati zcela odlišně od jiných spolků, aby veřejnost poznala, že se nachází v sokolském ovzduší, v němž ušlechtilost a smysl pro krásu, jakož i srdečná veselost prosta všech nežádoucích výjevů nevybuchuje v nevážnost, jak jsme mnohdy byli svědky.

"Veselá mysl je půl zdraví" a proto nebraňme se bujarému veselí v mezích slušnosti a mějme na zřeteli, že na nás národ patří a dle chování se nás posuzuje!

Jarka.

LISTOPADOVÁ VZPOMÍNKA . . .

Bylo to na počátku smutného měsíce listopadu r. 1924, když kopány byly základy na budovu Sokola Slávského, která měla býti postavena na celém půl bloku mezi Lombard ave. a 61st Ct.

Nežli došlo k rozhodnutí, jak velkou budovu a s jakým možným nákladem ji postaviti, stavební výbor s předsedou br. A. Doležalem a starostou jednoty br. J. Blažkem sváděli slovní pŕtky o tom, jak velkou a s jakým nákladem budovu postaviti. Obezřelý bratr Doležal hájil stanovisko stavby moderní tělocvičny s jevištěm, šatnami a plovárnou se sprchami na půl pozemku, kdežto br. Blažek a členové kontraktoři byli pro postavení velké budovy na celém pozemku, za který byla zaplácena přehnaná cena 105,000 dolarů prostřednictvím pozemkového agenta, když ještě před rokem bylo možno na radu pisatele dostati ji od majitele McMahona za \$35,000. Kdo měl z toho bakšič, to nevím, ale stalo se!

Plány na budovu vypracovali architekti br. Bednářik a Nový, první nákladem na \$300,000, druhý nákladem jednoho milionu, který po dlouhém debatování byl schválen, když vysvětleno, jak získati potřebné k tomu finance, bude-li budova sloužiti všem

spolkům a veřejnosti. Byl to boj hned z počátku o budovu výhradně sokolskou aneb čistě obchodní, která naposled zvítězila!

Byly vydány bondy, výzva k veřejnosti a spolkům o půjčku, prodávány zlaté cihly se jmény dárců, pořádán velký bazar a vše to splnilo očekávání výboru, neboť peníze se hrnuly opravdu proudem, takže starosta s nadšením prohlásil, že můžeme stavět až do nebe!

Na počátku listopadu 1924 zahájeno kopání základů. První kop provedl br. Doležal s případným proslovem, po něm br. Jarka, který v předtuše velké zodpovědnosti tak nákladného podniku, zaryl lopatu do tvrdé již půdy se slovy: "Povol půdo pod mojí slabou rukou, avšak nepovol nikdy pod základy našeho stánku, tak aby přetrval po všechny příští naše generace ku cti a slávě Slávských Sokolic a Sokolů na půdě naší nové vlasti!"

Všichni kolem stáli v hlubokém pohnutí a myslí jejich jistě mihla se myšlenka, jak dílo tak velké dokončíme a jak splníme všechny závazky až přijde doba čestné dluhy spláceti a my budeme mítí vše uloženo jen v cihlách a cementu . . .

Byl to smutný den listopadu, nebe zachmuřené, aspoň kdyby slunko svými hřejivými paprsky se na nás bylo usmálo a rozehrálo v nás naději, že podnik náš št'astně dokončíme a že Sokol Slávský, nejčestější to jednota v Americe, půjde neochvějně za vytčeným cílem směle dál!

Po slavnostním otevření budovy počátky byly slibné, ale pak přišlo sedm egyptských hubených roků a katastrofa neodvratitelně se blížila, až na konec celá budova připadla podílníkům do rukou. Dnes Sokol Slávský jest v bývalém svém majetku pouze v nájmu a to v tělocvičně.

V neblahé předtuše při jedné slavnosti řečník br. Jarka v pohnutí zvolal: "Zde pod touto klenbou zakopána jest stará naše sláva, jež v prach se rozpadává, všechno naše štěstí v chmurnou budoucnost si cestu klestí" . . . A za tato trpká slova byl starostou odsuzován. Prorocství se ale vyplnilo!

Toto jsou mé vzpomínky na smutný listopad. Dnes však Sokol Slávský po přestálé pohromě znovu se vzchopil a nadšeně pod obrodou mladé generace pracuje na poli sokolském a národním ku vytčeným metám dál a výš pod vedením starého harcovníka, starosty br. Ant. Doležala, jehož Slávští zovou svým dobrým "tátou!"

Jarka.

PAMÁTCE PADLÝM HRDINŮM SOKOLSKÝM...

V Praze slavnostní síň Valdštýnského paláce na Malé Straně byla v sobotu 25. srpna místem sokolského vzpomínání na těžké oběti poslední války. V čele slavnostně osvětleného sálu byl černý symbolický katafalk a na něm planoucí červené sokolské srdce. Pod ním trnová koruna. Čestná stráž dorostenek a dorostenců v slavnostních krojích byla symbolem a výzvou. Symbolem nové mladé sokolské síly a výzvou osudu. Na místa padlých přijdou noví a noví, jařejší a odhodlanější. Sál byl naplněn do posledního místa, třebas pro omezený prostor většina účastníků stála. Jablko by nepropadlo. Tryzna byla zahájena kvartetem lesních rohů a pozounů, které předneslo Sokolskou prosbu, dílo Emila Štolce. Promluvili pak: starosta ČOS. br. D. Hřebík, náměstek předsedy vlády br. Josef David, náčelník hlavního štábu generála B. Bočka a vyslanec Smutný. Přečten byl list který poslal k tryzně president dr. E. Beneš. Ve své řeči starosta Hřebík řekl:

V noci ze 14. na 15. ledna 1942 hnál se zemí Českou a Moravsko-slezskou za třeskutého mrazu směrem k Polsku rychlovlak, který vezl do koncentračního tábora v Osvětimi téměř celé sokolské vedení. Naposledy tehdy bylo pohromadě předsednictvo ČOS., náčelnictvo a vzdělávací předsednictvo ČOS. a činovníci sokolských žup. Nikdy se již v tomto složení znovu nesešli. Zapadly za nimi brány koncentračního tábora a plných 92 procent bratří tam zůstalo.

To bylo vyvrcholení nacistického řádění a běsnění proti sokolstvu. Nacistický režim to dobře věděl, že hlavní pramen naší národní síly v minulosti byl v české tělovýchově, bál se Sokolstva a proto tak strašně zasáhl do jeho řad. Již 1. září 1939 byli zatčeni mnozí sokolští činovníci a když byla 12. dubna 1941 zastavena sokolská činnost, zatýkáni a pronásledováni nesesláblo. 11. října 1941 byla rozpuštěna ČOS. a jako první byli popraveni náčelník ČOS. br. dr. Augustin Pechlát, člen předsednictva dr. Vladimír Groh. Byli zatčeni všichni činovníci ČOS. a žup, celkem 830 bratří. Z nich ze všech se vrátilo 68, tedy osm procent. Ze všech činovníků ústředí se jich nevrátilo 80, mezi nimi dr. St. Bukovský, křivější starosta ČOS. Po atentátu na Heydricha nastalo opět pronásledování, zatčeny další skupiny. Znovu byla zatčena a uvězněna br. dr. J. V. Keller, který zemřel, podlehnuv mučení. Toto velké řádění v řadách sokolských trvalo dál.

Z vedení České Obce Sokolské zahynulo a bylo popraveno: 49 členů výboru, 19 členů předsednictva, 17 členů náčelnictva, 9 členů předsednictva vzdělávacího odboru.

Ze žup sokolských: 30 župních starostů, 33 župních místostarostů, 23 župních jednatelů, 27 župních náčelníků, 1 župní náčelnice, 26 župních vzdělavatelů, 77 ostatních činovníků.

Ze 2770 sokolských jednot v Čsl. jsou zatím zprávy z poloviny, t. j. 1532 jednot.

Popraveno bylo 877 mužů, 85 žen, 10 dorostenců, 4 dorostenky, 1738 příslušníků.

Zemřelo v koncentračních táborech a věznicích 1645 bratří, 86 sester, 7 dorostenců, 1738 členů.

Celkem bylo persekuováno 8624 mužů, 674 žen, 40 dorostenců, 12 dorostenek, celkem 9350 členů.

Sokolstvo přineslo největší oběti.

Bratři, nepadli jste nadarmo! Zůstali jsme vám věrni. Sílení ideály, pro které vy jste zahynuli, pracujeme a budujeme dál. Pochodeň víry a nadšení, která vám byla vyražena z ruky na cestě k vítězství surovými barbary, neseme dál, všichni bez výjimky, bez rozdílu politické příslušnosti, věrni zásadám nesmrtelných zakladatelů Tyrše a Fuegnera, věrni svojí vládě a svému presidentu. Jednatel ČOS. br. dr. Hiller přečetl pak jména popravených a umučených. Pražský pěvecký sbor Smetana zapěl potom Foerstrův sbor "Z osudu rukou."

Věčná sláva a čest sokolským padlým hrdinům a mučedníkům!

1918 — 28. ŘÍJEN — 1945

Z prvního poselství presidenta-Osvoboditele k národu (21. prosince 1918).

"Organisovali jsme za hranicemi všechny naše osady vystěhovalcké. Zahájili jsme propagandu ústní a publicistickou a činnost diplomatickou. Ale politika a zejména revoluce není možno bez peněz. V tom pomohli naši v Americe a v Rusku. Chci zde důrazně konstatovati, že jsme nevrátili od spojenců ani krejcaru. Zdůrazňuji to, protože naši odpůrci mluví o ruských, anglických a jiných penězích. A stejně zde konstatují, že jsme za celou tu dobu neužili ani jedné nepravdy proti našim nepřátelům. Ani jediné z těch tak zvaných diplomatických chytrostí! Tak čestný politický boj, tak čestná revoluce, smím to říci, sotva kdy byla provedena.

Prvé legie vznikly ve Francii a v Rusku. Záhy se hlásili dobrovolníci ze všech zemí: z Anglie, z Ameriky, z Kanady, z Afriky, z Austrálie. S počátku to byly oddíly malé. Rostly přilivem ze zajatců. Zejména to

platí o Rusku, kde bylo našich zajatců veliké množství. Historie naší armády v Rusku je historií celého Ruska. Alespoň se vývoj Ruska obrátí ve vývoji naší armády. Zde mohou jen stručně říci, že starý režim stürmerovský nepřál formulování veliké armády. Také Kerenský byl s počátku proti nám. Až doznal, že jeho ofensiva do značné míry byla provedena našimi třemi pluky a že naši hoši kryli osudný útek ruské armády. Pochvalné úsudky o chrabrosti našeho vojska od Brusilova, Alexejeva a jiných, podobně jako od francouzských a italských autorit vojenských, jsou známy. Po mnohých a mnohých pokusech podařilo se zorganizovati celý korpus. Mohu říci bez přepínání, že organisování této armády za nastalé anarchie a za úplného rozvratu ruské armády je nejlepším svědectvím zralosti nejen našich hochův, ale celého národa. Neboť sto tisíc mužů, mužů voličů, to jest značná reprezentační část národa. A armáda v Rusku vzrostla letos jarem okolo 50,000 ozbrojených mužů, druhých 50,000 bylo přihlášeno. Tuto schopnost organizační a národní ukázněnost převyšuje pouze hrdinská mysl jejich, jejich láska ke svobodě a obětavá věrnost národu. Nemožu Vás než požádati, abychom tiše vzdali počtu těm padlým našim drahým hochům, těm našim hrdinům v Rusku, v Dobruďzi, ve Francii, v Itálii a na soluňské frontě, kteří nám připravili dnešní památnou schůzi a celé naše osvobození. Nezapomínejme našich mučedníků habsburského teroru doma. Těch tisícův a tisícův obětí ruského zajetí. Těch, kteří nám umírali na Murmanu, v Turkestanu, všude po širých pláních nešťastného Ruska, neschopného starati se o zdraví našich zajatců. Co zahynulo našich při útěku přes Albanii. České rovy máme po všech válčících zemích."

DOPIS ZE SVOBODNÉ PRAHY I.

(Vladimír Struppl.)

Když v roce 1938 rozjásaná Praha vítala ve svém středu početné silné výpravy našich krajanů ze Spojených Států, když na pláních strahovských předvádělo Sokolstvo svůj nezapomenutelný X. slet sromážděnému světu, bylo již nám známo, že není doba daleká, kdy celý náš národ bude podroben osudové zkoušce. Netušili jsme ovšem, že to bude boj, jenž bude dlouhý, těžký a svou neurvalostí a bestialitou podrážkující samé kořeny národa.

Sedm dlouhých let, plných největších útrap, co jen lidské oko kdy v dějinách světa vidělo, co lidské tělo kdy vytrpělo a co lidský mozek mohl kdy pochopiti, sedm

hrozných let přehnal se přes naši krásnou zemi, aby ji tak zneuctilo, tak pokořilo a tak zničilo. Statisíce nejlepších z nejlepších synů a dcer našeho národa úpělo v koncentračních táborech, v žalářích, v kobkách bez denního světla, o hladu, v zimě, v nemoci a desetitisíce jich umíralo na popravistiích a v plynových komorách jen proto, že byli rádnými příslušníky svého národa a oddanými občany svého státu, že se řídili zákony, jež byli pro ně svaté a zavazující. Byla to hrozná doba nacistického panství, vlády germánských bestiálních vetřelců, lupičů a vrahů. Jsou to jen slabá slova, příliš běžná ve slovníku lidské mluvy a nevyjadřují ani zdaleka činy, jichž se dopouštěli ti nadlidé — největší ti vyvrhelové lidstva. Hluboké rány zanechali na těle mučené Vlasti, ale rány ty počínají se již hojiti a pevně věřím, že se zhojí úplně. Začínáme opětně žiti svým národním životem, začínáme opětně dýchati volné svěží vzduch Svobody a nedivte se nám, že se ještě zalykáme. Po tak strašných letech nesvobody je tento vzduch pro nás příliš silný. Jdeme však krůček za krůčkem do předu, stále do předu, stále výš a výše a jsme přesvědčeni ve svém srdci, že se z toho všeho národního neštěstí št'astně dostaneme. Chceme, máme pevnou víru dostati se zase na výši, z které je viděti daleko za naši vlast, chceme státi zase po boku všem těm národům, kteří půjdou s novými myšlenkami, s novými silami ku předu za nové, krásnější lidské království na tomto světě. A ani Sokolstvo nezůstává pozadu. Toto veliké Bratrstvo bylo barbarskými hordami, jež přepadli naši Vlast, nejvíce persekuováno a tisícový počet mrtvých dokazuje nejlépe, jakou tvrzí národního a státního uvědomění bylo naše Sokolstvo. A sotva slunce volnosti rozbřesklo se nad otčinou, Sokolstvo shromážd'uje svoje šiky a počíná připravovati svůj XI. slet všesokolský v Praze v r. 1948. Na tento rok připadá celá řada jubilejí, mezi nimi třicetileté trvání Československé republiky, stoleté výročí zrušení roboty, stopadesátileté výročí narození Otce národa Františka Palackého, stoleté výročí památného I. sjezdu všeslovanského v Praze, atd. Do té doby doufáme pevně, že konsolidace našeho státu pokročí již tak daleko, že budeme moci na této veliké národní manifestaci pozdraviti všechny ty naše drahé přátele z celého světa, zvláště však Vás, drazí krajané ze zámorí. Těšíme se na Vás, poněvadž jste z naší krve a nezapomněli na starou Vlast, nebo na Vlast Vašich matek a otců. Dědiny a městečka i když těžce zraněny na své kráse, vzpomíná-

nají Vás všechny a nedočkavě čekají na Váš příchod, po tolika dlouhých letech nuceného a naprostého odloučení. Jsme svobodní a svobodní zůstaneme. Vzpomínal jsem v nejtěžších chvílích svého života na Vás a vždy mne posilovala myšlenka, že pomocí Vaší, Vašich krajanů a velkých Vašich presidentů, dojdeme k vítěznému cíli. Celá léta, denně jsme poslouchali Vaše volání k nám, Vaše zprávy byly nám hojivým balsámem na těžké rány, zasazované nám úhlavním nepřítelem. A proto nyní, kdy máme opět možnost volně pracovat pro svůj národ, budeme se snažití dvojnásobně o rychlé zlepšení stávajících poměrů. Vy máte nyní i k nám možnost svobodně promluvit. Použijte toho v míře co nejhojnější. Pište nám o sobě, pište o všem. Vše co bylo násilně zpřetrháno, musí býti obnoveno a znovu musí platiti: "Co srdce pojí, moře nerozdvojí," k čemuž dodávám "na věky!"

STAROSTA A. O. S. DO PRAHY.

Bratr starosta nám slíbil, že před odjezdem přijde se s námi rozloučit a dát fotografovat, leč pro vyřizování různých záležitostí se k tomu nedostal a tak dovídáme se ze "Svornosti":

Ve středu 17. října vyjel z Chicaga br. Karel M. Prchal, starosta Americké obce sokolské a jeden z předních pracovníků naší vítězně zakončené odbojové akce, jsa na cestě do New Yorku, odkud v pátek dne 19. října na lodi "Queen Mary" odpluje do Evropy. Z anglického přístavu Southampton nastoupí letadlem poslední část své cesty — do Prahy, kam pravděpodobně přibude včas k oslavám výročí zrození Republiky — dne 28. října.

Br. Prchal má v Československu několik důležitých poslání, včetně záležitostí týkajících se pomoci staré vlasti v rámci American Relief for Czechoslovakia. Mimo to bude se br. Prchal v Praze na vedoucích místech informovati o nové sokolské činnosti v osvobozeném Československu a o plánech příštího sletu, který, jak bylo již oznámeno, je připravován na rok 1948. Dále má br. Prchal poslání v Československu i od jiných krajanových i amerických organizací a institucí.

V Praze se br. Prchal seje se senátorem Vojtou Benešem, který se vrátil z Ameriky do hlavního města Republiky 5. tohoto měsíce, a se sl. Vlastou Vrázovou, pověřen důležitým úkolem organizací American Relief for Czechoslovakia, která rovněž od nedávna díl v Praze.

Pro úkoly, jimiž byl pověřen, je jistě br. Prchal pravým mužem na pravém místě.

Svou prozíravost a inteligenci, vlastenctví a své mimořádné schopnosti uplatňoval vedle Sokolstva i v různých jiných důležitých místech našeho veřejného života. Když po osudné tak zvané "mnichovské dohodě" byla zde obnovena činnost Českého národního sdružení, byl br. Prchal zvolen prvním předsedou tohoto tělesa, a úřad ten zastával několik roků. Nyní bude míti br. Prchal příležitost, aby se osobně přesvědčil o poměrech ve staré vlasti, k jejímuž osvobození svou činností tak vydatně přispěl. Za svým posláním zdrží se ve staré vlasti asi do poloviny prosince.

Po čas pobytu v Československu adresa br. Prchala bude: Karel M. Prchal, Tyršův dům, Praha III., kam možno posílati mu korespondenci.

Přejeme br. Prchalovi šťastnou cestu a úspěšné splnění úkolů naň vložených, a současně mu gratulujeme k počtě, které se mu dostalo tím, že byl k důležitému poslání vyvolen.

IN MEMORIAM.

Sbor Sokolic Detroit.

Odešla nám v neznámo sestra, která byla ctěna všemi. Jak žila, tak i odešla, tiše, bez dlouhé nemoci a trápení, usnula odpoledne jak bylo její zvykem, aby se nezbudila, 31. července.

Sestra Marie Dražan zastávala úřad starostky plných 15 let od r. 1925 do r. 1940. Zemřela ve stáří 73 roků. Žel, že se nedočkala 25letého trvání sboru, v kterém byla jedna ze zakládajících sester; před tím pracovala v Sokole Podlipný.

V základech sokolského života, jeho krásných zásad, svobody, volnosti, bratrství a sesterství, pravdy, snášlivosti a spravedlnosti, chceme uctítí Tvoji památku, milá sestro.

T. J. Sokoilce Detroit,
Božena Eisner, jednatelka.

ZE SOKOLA BROOKFIELD.

Ve spojení je síla. Toto heslo se ujímá v Brookfield. Amer. Českoslov. Klub v zájmu udržení své budovy, Národní síně, pro československý živel žádá Sokol Brookfield ku sloučení se obou spolků a tím získati podporu širší veřejnosti. Sokol Brookfield by pro sloučení byl, ale mohl by se sloučiti pouze zase se Sokolem a tak A. Č. Klub mění charter na jméno Sokol a tím umožněno sloučení. Naše jednota tím zesílí a bude vlastnit svůj stánek, ovšem že budeme míti na svých bedrách hodně práce a starosti, ale toho se nelekáme, neb doufáme, že spojenými silami zvítězíme.

Frank Kettner.

ZPRÁVY ORGANISAČNÍ

Předsednictvo A. O. S.

ZÁPIS

schůze Předsednictva A.O.S., konané 24. září, 1945. Schůzi zahájil starosta br. Prchal. Přítomni: br. Jelínek, Kačer, Konečný, Miller, Zmrhal a sestra Čiháková. Omluveni: br. Falta, Košar, sestry Danková a Sýkorová.

Čten zápis schůze srpnové a přijat jakož i zápis ze schůze poradní dne 4. září.

Dopisy: Sokol & Co. žádá o cenu oznámky v našem orgánu Sokol Americký. Jelikož žádné oznámky nezařazujeme, schváleno v tom smyslu odpovědět. Sestra Antonie Škaryd nabízí službu rozmnožovací, což vzato na vědomí. Ostatní dopisy vyřízeny bratrem jednatelem.

Zprávy: Za Náčelnictvo podává tuto náčelník Jarka Jelínek a tato přijata. Na dotaz S.T.J.S. usnesla se náčelnictva nepožádat slet Svazu Amerického Sokolstva v roce 1946, nýbrž až roku 1947. Předsednictvo bez námitek doporučení schválilo. Podpoří se však všestranně podnik S.T.J.S. na počest 50letého založení. Schváleno konání konečných závodů v Chicagu o národní championát Sokolstva ve Volley ball. Předsednictvo Obce převezme hospodářskou část tohoto podniku a ustanoví výbor. Dále schválen postup příprav pro zájezd do Omahy ve roce 1946.

Za Ústřední Vzděl. Sbor podává zprávu br. Zmrhal, ve kteréž nás informoval o připravované práci vzdělávací a zpráva rovněž přijata. — Za dozorcí výbor hlásí zprávu sestra Čiháková. Oznamuje celkový stav jmění Obce, jakož i fondů, to jest, sjezdový fond Obce, fond sokolské mládeže v Československu z roku 1938, fond na poválečnou pomoc Československému Sokolstvu a fond zdravotního odboru Obce. Bylo poukazováno, že dosud marně čekáme na zprávy z ústřední Československé Obce Sokolské z Prahy a proto schváleno, aby se dále nečekalo a zaslán byl Čsl. Obci dopis. Zároveň usneseno oznámit to všem jednotám, ukončení sbírek do fondu Čsl. Sokolstva 31. prosince 1945. Br. Kačer doplňuje zprávu dozorcího výboru, že knihy účetní a pokladní nalezeny v pořádku.

Z ústředny Českého Národního Sdružení br. starosta podává zprávu a oznamuje, že

o sjezdu bylo podrobně psáno v denním tisku a v poslední schůzi ústředny nebyl přítomen. Dále byla vyvolána otázka konání sjezdu A.O.S., který byl minulou schůzi stanoven, aby byl zahájen před tělocvičným vystoupením v Omaze a sice ve čtvrtek 13. června. Jednatel br. Konečný navrhuje, aby se rozhodnutí změnilo a sjezd byl zahájen až v pondělí 16. června. Hlasováno o znovu uvážení minulého rozhodnutí, ale dle výsledku hlasování zůstalo při původním usnesení.

Na to schůze skončena v 9:35 večer.

Václav Konečný, jednatel.

PŘÍJEM V ŘÍJNU 1945:

Sokol Seattle, Wash., přisp. za I.	
a II. čtvrtletí	\$15.40
Sokol Curtis Bay, Md., přisp. za III.	
čtvrt.	12.60
Úroky z válečného bondu	28.75
Ses. Emily Koch, technické příručky	1.64
Knižka Sokol	.78
Sokolice Little Ferry, N. J., příspěvky za III. čtvrtletí	7.95
Sokolice Little Ferry, anglické knížky Sokol	1.50
Sokol New York, příspěvky za III. čtvrtletí	23.85
Sokol Čech-Havlíček, Clev., přisp. za I. a II. čtvrt.	95.90
Sokol Minneapolis, Minn., přisp. za III. čtvrt.	5.40
Sokol Fort Worth, Tex., anglické příručky	1.50
Sokol East St. Louis, Ill., přisp. za III. čtvrt.	11.85
Sokol East St. Louis, Ill., anglické knížky	1.50
Sokol Fuegner Tyrš, Omaha, přisp. za III. čtvrt.	34.20
Sokol Fuegner Tyrš, Omaha, za anglické knížky	1.50
Sokol Yukon, Okla., za angl. knížky	1.50
Sokol Menominee, Mich., přisp. za II. čtvrtletí	3.60
Sokol Menominee, Mich., za anglické knížky	1.50
Sokol Cedar Rapids, Iowa, přisp. za III. čtvrt.	52.70
Sokolice Cedar Rapids, Iowa, přisp. za III. čtvrt.	30.70
Sokolice Crete, Neb., příspěvky za III. čtvrt.	10.00

Sokolice Crete, Neb., anglické knížky	1.50
III. čtvrt.	22.80
Sokol St. Paul, Minn., příspěvky za	
Sokol Toledo, Ohio, knížky Sokol	9.00
Sokolice Baltimore, Md., knížky	
Sokol	1.50
Sokol Schuyler, Neb., knížky Sokol	6.00
Sokol Haugen, Wis., přisp. za III.	
čtvrtletí	3.00
Sokol Los Angeles, Cal., knížky Sokol	3.00
Sokol Chicago, Ill., přisp. za III.	
čtvrt.	59.40
Sokol Chicago, Ill., knížky Sokol	7.50
Sokol Baltimore, Md., příspěvky za	
III. čtvrt.	27.00
Sokol Los Angeles, Calif., přisp. za	
II. a III. čtvrt.	69.20
Sokolice Omaha, Neb., přisp. za III.	
čtvrt.	12.60
Sokol Crete, Neb., přisp. za III.	
čtvrt.	15.30
Sokol St. Louis, Mo., přisp. za III.	
čtvrt.	61.90
Sokolice Detroit, Mich., knížky Sokol	1.50
Sokol Omaha, Neb., tisk závodních	
diplomů	6.00
Br. Ch. Chmelíř, Los Angeles, knížka	
Sokol	.75
Sokol Schenectady, N. Y., knížka So-	
kol	4.50
Sokolice Tyrš, Omaha, knížky Sokol	1.50
Sokol Čech-Havlíček, Cleveland, kníž-	
ka Sokol	1.50
Sokol Nová Vlast, Cleveland, knížka	
Sokol	7.50
Sokol Havlíček-Tyrš, Chic., příspěvky	
za III. čtvrtletí	62.00
Sokolice Libuše, Omaha, přisp. za I.	
a III. čtvrt.	13.20
Sokolice Baltimore, Md., přisp. za	
III. čtvrt.	12.75
Sokolice San Francisco, Cal., knížky	
Sokol	6.00
Sokol Havlíček-Tyrš, Chic., knížky	
Sokol	1.50
Sokol Americký, Chic., knížky Sokol	1.50
Sokolice Milwaukee, Wis., knížky	
Sokol	1.50
Sokol Fugner, Long Island, N. Y.,	
knížky Sokol	18.75
Sokol Portland, Ore., knížky Sokol	9.00
Sokolice Racine, Wis., přisp. za III.	
čtvrt	9.30
Sokol Baltimore, Md., knížky Sokol	1.50
Sokol Plzeňský, Cicero, Ill., příspěvky	
za III. čtvrt.	49.80
Sokolice Tábor, Berwyn, Ill., přisp.	
za III. čtvrt.	20.60
Sokolice Racine, Wis., knížky Sokol	1.50

Sokol Cleveland, Clev., přisp. za III.	
čtvrt.	19.05
Sokol Tábor, Berwyn, Ill., příspěvky	
za III. čtvrt.	35.10
Sokol Slávský Cicero, přisp. za III.	
čtvrtletí	54.00
Sokol Slávský, Cicero, knížky Sokol	1.50
(Pokračování přístě.)	

Náčelnictvo A. O. S.

ZÁPIS

o schůzi náčelnictva AOS., konané ve středu
24. října 1945, v 8 hodin večer
v úřadovně AOS.

Schůzi vedl náčelník br. Jelínek. Přivítal srdečně br. Ed. Halíka, co řádného člena náčelnictva, který se vrátil z armády do občanského života. Přivítal br. Konečného, jednatele AOS., který na pozvání se dostavil do schůze.

Přítomni: Danková, Divišková, Farová, Holeková, Jelínková, Prenerová, Barcal, Halík, Jelínek, Linhart, Šimon, Stránský. Omluveny: Škarydová, Tintěrová.

Zápis ze schůze 19. září 1945 přijat.

Dopisy: Náčelník župy Východní br. Szazama posílá zprávu o slibné činnosti župy a o příštím kurse cvičitelském v župě a programu činnosti pro budoucnost. Žádosti o hudbu vyhověno. Míčové závody župa hledí provést, ale dosud není rozhodnuto pro závod o přebor. — Náčelník župy Západní br. Frank Kopecký hlásí, že závody míčové provedou v župě a národního závodu se zúčastní. Totéž oznamuje náčelnice župy Západní ses. Frances Hulačová, AAU. oznamuje schůzi. Požádá se župa Východní, aby zastupovala AOS. Roční poplatek \$10.00 se vyrovná. — Žádosti o cvičení a hudební doprovod vyřízeny přímo.

Zpráva náčelníka AOS. Referuje o konečném vyřízení závodu pohotovosti AOS. vyplněním a odesláním diplomů a emblemů. — Pravidla pro Volley Ball rozeslána s doplňky pro ženy. — Starosta AOS. br. Prochal, který právě odjel do Československa, byl požádán, aby se pokusil o získání cvičitelů, pomůček, hudebnin a odevzdal pozdravy tamnější organizaci a činovníkům. — Do "Památníku" župy Střední k oslavě 80letého trvání Sokolstva v Americe poslal článek. Vysílá se nyní měsíční "Zpravodaj náčelnictva AOS." Zpráva přijata.

Zpráva náčelnice AOS., která týkala se převážně závodu Volley Ball, byla přijata a bude projednána později.

Závod o národní championát ve Volley Ball. K závodu jsou dosud přihlášeny župy Střední, Severovýchodní a Západní. 3 druž-

stva mužů a 3 žen. Celkem 6 družstev. Po vysvětlení br. náčelníka, br. Konečného o vyjednávání o místnostech pro závod, byl dán návrh na znovu uvážení návrhu na datum závodu, jelikož vhodná síň na dříve odhlasovaný den nemohla býti získána. Rozhodnuto, aby závod o přebor konán byl v sobotu 8. prosince 1945 a dokončení v neděli ráno 9. prosince. Získána byla tělocvična Sokola Chicago, 2345 S. Kedzie Ave. Technickou stránku povedou náčelnictva. Vedení závodu vedoucí her AOS. br. Ed. Linhart a ses. Anna Divišková. Finanční stránku předsednictvo AOS. Hospodářský výbor bude zvolen z předsednictva AOS, a župy Střední. Doporučeno vstupné pro dospělé 50c včetně daně. Pro dorost 25c. Žactvo na průkaz zdarma. Vstupenky se dají vytisknout a budou platné na oba dny. Doporučuje se dáti oznámky do časopisů. Propagaci závodu provede výbor. Na uvítání závodních čet a hostů uspořádá se večírek v sobotu. Zakoupí se dva nové míče. Sit' propůjčí br. Šimon.

Bratr Linhart, vedoucí her AOS, podává zprávu o přípravě technické a podrobnostech. Schváleno, aby se závodu zúčastnila pouze vítězná družstva žup. O této záležitosti bude jednáno ještě v příští schůzi. Soudce obstará bratr Linhart nebo Šimon. Ceny pro družstva se opatří, ač je velmi těžko je zakoupiti. Sestra Divišková, vedoucí her AOS., rovněž podala zprávu o přípravě závodu žen a záležitosti související s tím vyřízeny. Náčelník doporučuje, aby míče ze závodu byly vydraženy. Bratr Konečný podal zprávu o přípravě činnosti k závodu a ochotně přislíbuj veškerou pomoc.

Zájezd do Omahy 1946. Znovu projednáván slet v Omaze a navrženo, aby z praktického stanoviska a pro zvýšení účasti na sletu pořádáno bylo tělocvičné vystoupení v Omaze před sjezdem AOS.

Slet Svazu Amerického Sokolstva 1947. Náčelník podává referát o sletu a doporučuje se, aby techničtí vedoucí obou těles AOS. a STJS. se sešli co nejdříve a záležitost projednali. Br. Konečný doporučuje, aby se napřed svolala Svazová schůze. Schváleno.

Zdravotní odbor AOS. Předsedkyně zdravotního odboru ses. Betty Prenerová hlásí, že chtějí utvořit skutečný zdravotní odbor AOS. a požádají sestry a bratry lékaře o součinnost. Adresář dodá br. jednatel AOS. Zdravotní odbor ochotně nabídl svoji spolučinnost při závodech, což s povděkem přijato. — Schůze skončena v 10 hodin.

Hilda Jelínková, jednatelka.

Ú. V. Sbor A. O. S.

J. J. Zmrhal:

SOKOLSKÁ VÝCHOVA.

Několik pokynů pro nastávající sezonu.

Nechci se v této stati rozepisovati o velikém významu sokolské vzdělávací činnosti. Pokládám to za samozřejmé, že aspoň všichni vedoucí v našich jednotách, obzvláště vzdělavatelé, jsou o nutnosti vzdělavatelské činnosti dokonale přesvědčeni, a že každý sokol a sokolice ví, že bez duchovního výkonu, bez duševního podkladu sokolství nemůže být. Heslem našim vždy bylo: "Zdravý duch v zdravém těle." A jako je nemyslitelný sokol bez tělocviku, tak je i nemyslitelný sokol, jehož mysl a duše jsou zanedbány. Sokol je silným nejenom tělesně, ale i duševně — síla tělesná jest oporou síly duchovní, a síla ducha podporuje a vede sílu tělesnou. Chceme být sokoly duchem i tělem.

Cílem sokolského vzdělání je: 1. Důkladná znalost sokolské myšlenky, jejího vzniku, vůdců, dějin a cílů. 2. Znalost národa československého, jeho kulturní vyspělosti, jeho slavných dějin (nebo alespoň hlavních dějinných událostí.) 3. Dostatečná znalost a porozumění běžných událostí; sokol musí vědět, kde je jeho místo v dnešním dění, musí dovést mysliti jasně, musí míti rozhodnost, která je podmíněna důkladnou znalostí a porozuměním.

Rekl bych, že toto jest minimum, bez něhož pravý sokol (sokolice) býti nemůže. Nemusíme míti diplomy a školní vzdělání, ale sokolské vzdělání mít musíme za každou cenu.

K dosažení tohoto minima musí směřovati naše vzdělavatelská činnost.

Samozřejmě, že občasná přednáška k tomu nedostačí, ačkoli přednášky jsou prostředkem velice důležitým, bez něhož se obejíti nemůžeme, a jež nutno doporučiti co nejvíce.

Vzdělávací odbor AOS proto připravil přednášky, jež sloužiti mohou výborně v jednotách, jímž pohotoví přednášecí schází, aneb, kde není času potřebný materiál si opatřiti. Hlaste se v úřadovně AOS, která vám radostí vyjde vstříc.

Souhlasím, že tato činnost není lehká, že si vyžaduje obětí, ale je to činnost i radostná, a nese dobré ovoce, kde se náležitě provádí. Přednášky, které jsou po ruce jsou na předměty sokolské i národní. Byly připraveny s velikou péčí, a jistě přispějí k provedení vzdělávací činnosti v našich jednotách.

Každá schůze sokolská má býti částečně i schůzí vzdělavací; deset až dvacet minut duchovního osvěžení obohatí schůzi, povzbudí, a dá posilu pro další sokolskou činnost. V mnohých jednotách jest toto prováděno s velkým úspěchem.

Zvláštní pozornost nutno věnovati mládeži, již často je nutno mluvití anglicky.

V některých jednotách utvořeny byly kroužky, jež mládež sama si vede, sestavuje programy a provádí je. V Sokole Chicago obzvláště se činnost tato setkala s rozhodným úspěchem. Mládež si ji velice chválí a duševně roste.

Problém mládeže je však veliký, tak že jsme se rozhodli věnovati jí zvláštní stat' v příštím čísle Sokola Amerického.

Na shledanou!

Ž u p a S t ř e d n í

ZPRÁVA

ze schůze V. V. S. Ž. S., konané 17. října 1945.

Schůzi předsedal star. B. Vaněk, přítomno 24 zást., omluven br. náčelník Jos. Regner a br. a ses. Jos. Falta, kteří zaslali pozdrav z Rochester, Minn.

Protokol ze schůze minulé schválen jak čten.

Dopisy: T. J. Mladočech, Racine, Wis., oznamují, že se dostaví 6 delegátů na slavnost 3. listopadu a dějiny jejich jed. rozhodnou ve schůzi.

T. J. Sokol St. Louis, Mo., zasílají památku 75leté výročí jejich, by byly vyjmuty z něho dějiny jejich činnosti dle dobrozdání tisk. výboru velikosti půl strany v ceně \$10.00. Zároveň vyšlou jednoho delegáta na slavnost.

Běžné účty povoleny k vyplacení.

Zprávy: Br. Jos. Regner ve své zprávě písemně žádá všechny zást., aby se dostavili na legionářskou slavnost samostatnosti Čsl. republiky 28. října.

Závodů volleyball účastnilo se 8 družstev dorostenců a 5 druž. mužů. Závody pokračují od 17. října do 11. list.

24.—25. listopadu jsou závody mužů ve volleyball, které uspořádá A.O.S., v níž budou závodit vítězná družstva žup A.O.S., které konány budou v Sokole Slávském. Vedoucí jest br. E. C. Linhard.

Při konání sjezdu A.O.S. v Omaze, Nebraska, 1946, bude Západní župa pořádat své veřejné cvičení, k čemuž již dnes A.O.S. žádá, aby byly konány přípravy na zájezd cvičících na tento slet.

Současně jsou žádány jed. i župy o ukázková čísla na akademii v Omaze, v so-

kolském Auditoriu konané. Po sletu bude pak konána cvičitelská škola v táboře sokola Omaha, a připomíná, že jest již nyní čas, by jed. začínaly s přípravou a cvičenci, kteří se účastní, začli ukládat peníze k tomu účeli.

Hlavní slet A.O.S. bude v roce 1947 v Chicagu. Zdali někdo má doporučení k tomuto sletu, je žádán, by tak učinil bud' náčelnictvu župy neb A.O.S.

Zpráva náčelnice M. Konečné: Práce směřuje k přípravám na volleyball závodů 20. října, jest přihlášeno 8 družstev. Ses. Welclová jest pověřena soudcováním za součinnosti sester Prenerové a Hruzové co umpires.

Nacvičuje zvláštní číslo k oslavě 80letého založení sokolstva, v kterém bude zastoupeno 7 jed. naší župy.

Přijmuta prosná žen a dorostenek na Sokolský den, která jsou určena pro vystoupení v Omaze. Pro žákyně prosná připraví ses. náčelnice sama.

Ve všech jed. jest zápis větší lonského, mimo Brookfield, kde potřebují cvičitele pro žactvo. V sokole Americkém zahájí činnost v Česko-Americké síni. Slibuje sestra všemožnou pomoc těmto jed.

19. října schůze všech cvič. sborů, kde bude jednáno o přípravě slavnosti a probírány body, týkající se závodů pro příští rok.

Zpráva hosp. výb. oznámeno, že vzděl. K. Prchal odjel do Čsl. za nutným posláním a požádal br. J. V. Welcla, by za něj převzal vedení slavnosti 3. list.

Ses. Welclová tlumočí žádost sok. Stickeney, zdali by župa odpustila zaplacení půl stránky v památkníku, do kterého by tento Sokol zaslal svoje dějiny, ale jsou finančně zatíženi. Usneseno žádosti této vyhověti.

Ses. Welclová dále žádá o spolupráci schopných členů, kteří by zaslali články do novin ohledně této slavnosti. Jest žádoucnou zamluviti si společnou večeři, která jest za \$1.25 osoba. Oznámky do novin a rozhlas na radiu započne poslední týden.

Tiskový výbor vysvětluje, že by rád viděl památník i v řeči anglické, ale stávky v tiskárnách právě vyskytnuté toto zneumožňují.

Br. star. s výzvou k zástupcům, by brali zájem na práci pro sok. slavnost prodáváním lístků, z kterých jed. obdrží 25c z každého.

Zároveň připomíná a žádá o účast na slavnosti legionářů 28. října v sok. Havl. Tyrš a tím ukončuje schůzi. — Nazdar!

Klára Štichová, jednatelka.

Župa Východní.

ZÁPIS

ze schůze župy Východní dne 15. října 1945.

Schůzi zahájil br. Matoušek za nepřítomnosti starosty, který se dostavil později. Zápis z poslední schůze čten a schválen.

Čtení dopisů: Dopis od župy Střední co pozvání na oslavu 80letí Sokolstva v Americe, která se koná 3. listopadu t. r. ve dvoraně Sokola Chicago. Dopis od Lidice Memorial Committee co žádost o spolupráci a současně přiložená brožura k uctění památky Lidic.

Zpráva náčelníka: Dosud nedostal žádné zprávy z jednoho cvičení. Schůze T. O. se koná příští pátek. Župa bude pořádati závod ve Volley Ball. Náčelník podává zprávu náčelnictva A.O.S. Sjezd A.O.S. se má konati v roce 1947. Národní závod o přebornictví A.O.S. ve Volley Ball konán bude v Chicagu 24. a 25. listopadu 1945.

Náčelník byl přítomen společné schůzi v Little Ferry, kde činnost se zlepšuje. Na V-J Day uspořádali sokolský průvod, který měl velký úspěch a 20 žen bylo v sokolském kroji.

Zprávy z jednot: Sokol N. Y.: 4 bratři se již vrátili z vojenské služby; jednota se usnesla, že členové vojní nebudou platiti 6 měsíců příspěvky pro vrácení se domů. Činnost ve cvičení pokračuje; žactvo má na starosti br. Kveton. Dorost též pilně cvičí; starších bratří cvičí 16; též pořádati domácí zábavu, která se zdařila a přítomni byli z jed. Fuegner, L. I. a Little Ferry.

Sokolky N. Y.: Činnost ve cvičení se zlepšuje a ku konci roku přistoupí několik dorostenek do členstva, takže se počet žen zvýší.

Sokol Fuegner, L. I.: Br. Vozáb ještě churaví, proto nemohl býti přítomen v dnešní schůzi. Souhlasí s tím, že budou pořádati župní Akademii 20. ledna 1946; též se účastní při pořádání českého divadla a Stodolového tance, který pořádají 24. listopadu.

Sokol Little Ferry: Začne opět cvičení žactva a starších bratří. Sokolky cvičí 40 začek, 7 dorostenek a 6 žen.

Příspěvky platily jednoty: Sokolice Little Ferry a N. Y. — Sokol Schenectady a Sokol Fuegner, L. I., za celý rok.

Roční schůze župy Východní bude se konati 13. ledna 1946. Tímto schůzes skončena v 10 hod. večer. — Nazdar!

Květuše Hronová.

UPOZORNĚNÍ VZDĚLAVATELŮM!

Naši vzdělavatelé necht' důstojným způsobem vzpomenu zakladatele Sokola, Jindřicha Fuegnera, buď zvláštním večírkem a není-li to možno, tudíž ve schůzi aneb po případě v tělocvičně před šikem členstva, dorostu a žactva. Ku proslovu necht' použijí jako pomůcku výše uvedený životopis Fuegnera.

Stejně platí též vzpomínka na velikého učitele národů, v celém vzdělaném světě proslulého vychovatele Jana Amosa Komenského, jehož jméno přijaly mnohé ústavy vzdělavací, organizace a spolky, obecné školy, ulice a náměstí českých a moravských měst, ba i v Americe veřejné školy hrdě hlásají jméno Komenského.

I Sokolstvo přijalo jeho jméno, na příklad ve staré vlasti Župa Komenského a v Americe zaniklá jednota v Chicagu, neboť heslo jeho: "Sana mens in corpore sano" (Zdravá mysl v zdravém těle) bylo Tyršovým příkazem pro soustavou výchovu sokolskou, výchovu těla stejně i s duchem, která v Komenském měla nejučinnějšího propagátora.

Komenský svým velkým dílem: "Orbis pictus" podal nejjednodušší průkaz jak malé děti možno učiti abecedu a čtení pomocí obrázků, což zavedeno i dodnes na všech školách v první základní čítance pro ty nejmenší. Z větších jeho děl jest proslulý "Labyrint světa" a "Didactica." Díla tato napsal Komenský na Žerotínských statcích, kde našel útulek před pronásledováním všech nekatolíků za vlády Ferdinanda II. a jeho pomocníků, černých Jezovitů. Bylť Komenský posledním biskupem Jednoty česko-bratrské, s níž se rozloučil dojemným spisem: "Křaťt umírající matky, Jednoty Bratrské." Uchýliv se pak do polského Lešna, napsal tam slavný spis "Brána jazyků," jenž byl přeložen do všech jazyků evropských a i některých asijských. Dílo to a ostatní vychovatelské spisy roznesly slávu Komenského po celém vzdělaném světě i býval zván do cizích zemí, aby tam pracoval o opravě školství, ba i z Ameriky nabídnuto bylo mu řízení university Harwardské.

V Lešně stihla Komenského nesmírná ztráta, když mu za požáru města shořelo v rukopise hotové již dílo, na němž bezmála čtyřicet let pracoval "Poklad jazyka českého," veliký to slovník.

Komenský patří k předním světovým vychovatelům a Sokolstvo vzpomíná jeho památky tím spíše, že on do své osnovy pro výchovu mládeže zařadil osm hodin denně tělesných cviků, klada váhu na sou-

lad těla i ducha, dokazuje tím, že tělesné výchovy je nutně potřebí k uschopnění rozumových a duševních vlastností.

Komenského velký význam ve vzdělaném světě úzce pojí se i se jménem českého národa, který dnes po bouřích v dlouhém utrpení šestileté války světové dosáhl kýžené svobody, čímž se vyplnila prorocká slova Komenského, která napsal v dobách největšího ponížení našeho národa: "Věřím já Bohu, že po přejití vichřice vládá věcí tvých opět v ruce tvé se navrátí, můj lidé český!"

Komenský zemřel 15. listopadu 1671 v Amsterdamu ve stáří 79 roků. Budiž mu zachována nehynoucí paměť všech věrných Čechů a Sokolů!

Jarka.

COMENIUS (JAN AMOS KOMENSKÝ)

Comenius was born at Uherský Brod in Moravia in 1592. Here he received his early education, later attending the school of Srážnice, but he was by no means happy and was revolted by the incessant application of corporal punishment.

From Strážnice he went on to Přerov, where he studied to be a clergyman, continuing his studies at the University of Herborn in Nassau. The religious teaching there was in accordance with the "Catechism of Heidelberg," that is to say, mainly founded on Calvin's views.

From Herborn Comenius went to Heidelberg, where he studied for some time. Before returning to his native land he made a long tour of Germany and the Netherlands. Writing forty years later, he refers to Amsterdam as "the pearl of towns, the ornament of the Netherlands, the delight of Europe." In 1614 he returned to Moravia and was ordained a minister of the Unity in 1616. He was sent to the small town of Fulnek in Moravia where he married and spent the few happy years of his life.

These peaceful days soon ended with the war between Bohemia and Austria. After the battle of White Mountain, detachments of hostile troops scoured Bohemia and Moravia, and in 1621 the town of Fulnek was burnt down and the Brethren had to fly for their lives. Comenius himself had a narrow escape and sought refuge in Bohemia at Brandeys. He had to leave behind his manuscripts and books, which were burned and destroyed.

Comenius continued at Brandeys his literary activities; it was here that the Labyrinth of the World was written, besides many minor works. All his writings at this time are stamped with an intense depression, for he lost his young wife, prob-

ably during the flight from Fulnek to Brandeys.

Every year persecution in Bohemia grew more severe. At a secret meeting of the Brethren in 1625, at which Comenius was present, it was decided that members of the Unity should take refuge in various countries abroad. Comenius broke his journey to Poland to investigate the prophecies of Christopher Kotter, with whom he had a long interview at his home in Germany. He settled down at Lissa, a small town in the province of Posen.

He preached many eloquent sermons, he taught in schools, he wrote many educational works and he began his pansophic studies during this period. The *Physica*, his first philosophical work, was completed in 1632. Soon interest in his theories spread to other countries. Among those who investigated his pansophy was Samuel Hartlib, an erudite Englishman, who, according to one authority, resided in London and took a keen interest in everything that savoured of intellectual progress. Hartlib corresponded with Comenius and even offered him pecuniary assistance if he should wish to visit England.

It was, accordingly that Comenius repaired on teaching London. Here it was that he met and conversed with the day and doubtless exchanged experiences with John Evelyn, who had just returned to London after a three months' journey through Europe.

Comenius mooted a plan for founding in England a "Christian Academy of Pansophy." He considered whether "the Savoy in London, Winchester—outside of London, or Chelsea—very near the capital, would be the best site for the academy." The academy, according to Comenius, was to be composed of the wisest men of all countries, but the time was unpropitious, with England drifting rapidly towards Civil War.

After many wanderings in various parts of Europe and many vicissitudes, including once more of his MSS. and library at Lissa, he found himself at the age of sixty-five homeless. He spent his last years at Amsterdam, still continuing his literary activities until his long and troubled life ended on November 15, 1670.

BUY VICTORY BONDS

ADRESÁŘ AMERICKÉ OBCE SOKOLSKÉ.

AOS. A JEJÍ ODBORY:

Předsednictvo AOS. Schůze poslední pondělí v měsíci. Starosta: Karel M. Prchal, 2419 S. Scoville Ave., Berwyn, Ill.; jednatel: Václav Konečný, 2345 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill.; náměstkové: Jar. J. Zmrhal, Jos. Sýkorová; pokladník: Jos. Falta.

Peněžní poukázky, ať už Money Orders anebo čky, bud'ěž vystavovány na jméno AMERICAN SOKOL UNION, k osobním čekům nutno připojit 10c v poštovních známkách na změnu. Adresa na všechny zásilky pro Předsednictvo AOS.: American Sokol Union, 2345 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill.

Názeľnictvo AOS. Názeľník: Jarka Jelínek, 1412 W. 18th St.; názeľnice: Kate Danko, 4955 Henderson Ave.; jednatelka: Hilda Jelínková, 1412 W. 18th St., Chicago, Ill.

Ústřední vzděl. sbor A. O. S. Schůze 3. pondělí v měsíci v úřadovně Výk. výboru. Předseda: Jar. J. Zmrhal, 2426 S. Sawyer Ave., Chicago 23, Ill.; vzdělávatel: Jarka Kořal, 3122 S. Clinton Ave., Berwyn, Ill.

Ústřední věstník "Sokol Americký".—Redaktor: Jarka Kořal, 3122 S. Clinton Ave., Berwyn, Ill.

ŽUPA VÝCHODNÍ, NEW YORK, N. Y.

Ústřední výbor. Schůze třetí pondělí v měsíci v Sokolovně, 420-424 E. 71st St., New York, N. Y. Starosta: Josef Gregor, 1317 First Ave., New York City; jednatel: K. Hron, 39-77—51st St., Woodside, L. I., N. Y.

Názeľnictvo: Názeľník Jos. Szama, 425 E. 69th St., N.Y.C.; názeľnice: Barbora Kotlan, 54 Claremont Ave., Irvington, New Jersey; jednatelka: Jerry Jelínek, 432 E. 83rd St., New York 28, N. Y.

Dopisy, týkající se různých odborů, zasílány bud'ěž na jednatele oněch výborů.

ŽUPA SEVEROVÝCHODNÍ, CLEVELAND, O.

Výkonný výbor župy Severovýchodní. Starosta: Jan Tichý, 6114 Ridge Rd.; jednatel: Anton Svoboda, 5286 Broadway. Schůze 2. sobotu v měsíci v Sokole Čech-Havlíček na Wendell Ave.

Názeľnictvo mužů: Názeľník: Frank Krátký; jednatel: Fr. Kunášek, 3438 W. 98th St. Schůze konají se poslední pondělí v měsíci v 8 hod. večer v sokolovně na Wendell Avenue.

Názeľnictvo žen: Schůze každé 2. pondělí v měsíci v 8 hod. večer v Sokole Čech-Havlíček na Wendell Ave. Názeľnice: Vlasta Šebková, 3539 Hildana Road; místonázeľnice: Ann Škoda a Eliška Pešková; vedoucí dorostenek: Cecilie Antoš; vedoucí žákyň: Mária Šíma; vedoucí her a jednatelka: Vivian Lucina, 3241 W. 44th St.

Vzdělávací sbor župy Severovýchodní: Vzdělávatel: Anton Svoboda, 5286 Broadway. Župní orgán, "Vestník sokolské župy Severovýchodní", měsíčník, 15501 Broadway, Bedford, Ohio. Redaktor: Anton Svoboda, 5280 Broadway, Cleveland, O.

ŽUPA STŘEDNÍ, CHICAGO, ILL.

Ústřední výbor: Schůze každou 3. středu v měsíci v Sokole Chicago, 2345 S. Kedzie Ave. Starosta: Břetislav Vanek, 5445 S. Kedzie Ave.; náměstka: Mařka Radvanovská; jednatelka: Clara Štichová, 1438 S. 61st St., Cicero, Ill.; pokladník: Jos. Brouk, 2345 S. 56th Ave., Cicero, Ill.

Názeľnictvo župy střední koná schůze každou první středu v měsíci v 8 hodin večer v Sokole

Chicago, 2345 S. Kedzie Ave. Názeľník: Joseph Regner, 2522 S. Hamlin Ave.; I. místonázeľník: Ed. Linhart, 1820 S. Ridgeland Ave., Berwyn, Ill.; místonázeľník: George Kalaš, U. S. Army; jednatel: Frank Vorel, 1342 S. 61st Ave., Cicero, Ill. Členové názeľnictva:

Názeľnice žen župy střední: Schůze se konají každý 2. pátek v měsíci v 8 hodin večer, v Sokole Chicago. Názeľnice: May Konečná, 1833 S. 56th Court, Cicero 50, Ill.; I. místonázeľnice: Lillian Šrámková, 3212 S. Harding Ave., Chicago 23, Ill.; II. místonázeľnice: Barbara Růžičková, 3103 Elm Ave., Brookfield, Ill.; zapisovatelka: Mária Jeníček, 3423 S. Euclid Ave., Berwyn, Ill.; Členky názeľnictva: Zdenka Freehauf, Irene Marek, Blanche Lang, Eleanor Navrátil, Blanche Thuma, Blanche Rous, Marjorie Hemzacek, Elsie Zemanek.

ŽUPA ZÁPADNÍ, OMAHA, NEB.

Ústřední výbor koná své schůze každé druhé pondělí v 8 hodin večer v síni Těl. Jed. Sokol Omaha, S. 13th St., Omaha, Neb. Starosta: Š. Rokůsek, 1932 S. 16th St.; jednatel: Jos. Tománek, 1708 "B" St., Omaha, Neb.

Názeľnictvo. Názeľník: Fr. Kopecký, 2401 "Q" St.; názeľnice: Frances Hulač, 5324 Seward St. Schůze 1. středu v měsíci večer.

Vzdělávací sbor: Š. Rokůsek, 1932 S. 16th St., předseda.

ŽUPA SEVERNÍ, ST. PAUL, MINN.

Ústřední výbor: Schůze každý první pátek v měsíci v síni C.S.P.S. v 8 hod. večer v St. Paul. Starosta: Josef Pavlíček, 1767 Juliet Ave., St. Paul 5, Minn.; jednatel: Frank R. Vaněk, 1245 Lincoln Ave., St. Paul; názeľník: Frank Verner, 989 Scheffer Ave., St. Paul; názeľnice: Mildred Pleva, 487 St. Clair St.; vzdělávací odbor: Marie Svanhauser, 957 Scheffer St.

ŽUPA JIŽNÍ, DALLAS, TEXAS.

Ústřední výbor v Dallas, Tex.: Starosta Ben Převrátil, 7923 Dayton Ave.; jednatel Anton Kos, 5731 Mercedes St.; pokladník: Will. A. Nesuda, 3522 Frank Ave. Schůze 4. pátek večer v Sokolovně na 3706 Carl St. Všechny dopisy zasílejte pouze na jednatele.

Názeľnictvo: Názeľník Josef Kos, Houston, Tex., 2015 Airline; názeľnice Mary Filipec, 3104 S. Boulevard, Dallas, Texas.

Vzdělávací sbor: Vzdělávatel Joseph Vytopil, Ennis, Tex., Fr. Rendl, 2022—2nd Ave., Dallas, Tex.

ŽUPA PACIFICKÁ, SAN FRANCISCO, CAL.

Ústřední výbor: Starosta: Ant. Kohoutek, 538 Ladley St., San Francisco, Cal.; jednatel: Jos. Čížkovský, 650 Sanchez St. Schůze se konají v Šokol Oak Hall, 739 Page St., každé 3. pondělí v měsíci v 8 hodin večer.

Názeľnictvo. Názeľník: F. Višek, 1435 Thousand Oak Blvd., Albany, Cal.; názeľnice: O. Prince, 424 W. Almond St., Compton, Cal.

Vzdělávací sbor: Vzdělávatel a dopisovatel: Jose Čížkovský, 650 Sanchez St., San Francisco 14, Cal.